

ร่าง

รายงานประจำปี 2563

กรมทรัพยากรน้ำ

ผลการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานประจำปี
กรมทรัพยากรน้ำ

ส่วนที่ 1
ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

วิสัยทัศน์

“องค์กรหลักบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนอย่างพอเพียง สมดุล และยั่งยืน โดยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปี 2580”

ค่านิยม

มุ่งผลสัมฤทธิ์ จิตบริการ ประสาน สามัคคี

ภารกิจ

กรมทรัพยากรน้ำ เป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2551 มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผนและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ บริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ฟื้นฟู รวมทั้ง ควบคุม ดูแล กำกับ ประสาน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาระบบการ กำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรน้ำ ทั้งระดับภาพรวมและระดับลุ่มน้ำ เพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน

ประกอบกับหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 46/2560 สั่ง ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2560 และ ที่ 2/2561 สั่ง ณ วันที่ 22 มกราคม 2561 จัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานหลัก ด้านนโยบายในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ โดยตัดโอนภารกิจและอัตรากำลังของ กรมทรัพยากรน้ำในด้านงานเสนอแนะนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ งานจัดทำ แผนปฏิบัติการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับข้ามลุ่มน้ำ การประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตามประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติให้สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กำหนดให้กรมทรัพยากรน้ำมีหน้าที่ภายใต้หมวด 1 ทรัพยากรน้ำ หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ หมวด 6 การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำ สาธารณะ และหมวด 8 ความรับผิดชอบทางแพ่งในกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะ

พันธกิจ

1. จัดทำแผน มาตรการ ข้อเสนอแนะ ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน
2. กำกับ ดูแล ควบคุม และบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง
3. อนุรักษ์ พัฒนา ฟื้นฟู รักษาสมดุลทรัพยากรน้ำโดยคำนึงถึงระบบนิเวศ
4. สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ด้วยเทคโนโลยี มาตรการและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
5. พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย ด้านอุทกวิทยาและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
6. ติดตาม เฝ้าระวัง คาดการณ์ แจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย และจัดการสภาวะวิกฤติ

เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน

1. อนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุง และฟื้นฟูแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนรวมถึงการรักษาสมดุลระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ
2. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ คาดการณ์ เตรียมการและจัดการสภาวะวิกฤติ รวมถึงการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก
3. ประชาสัมพันธ์ และระบบประปาหมู่บ้าน ได้รับการกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน การใช้น้ำมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนากลไก มาตรการแผนปฏิบัติการ กฎหมาย เพื่อการบริหารจัดการน้ำ และการกำกับ ดูแล ควบคุม ให้เป็นไปตามกฎหมาย
5. พัฒนา ความร่วมมือ นวัตกรรม งานวิจัย เทคโนโลยีเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ
6. ปรับปรุงองค์กรและบุคลากรสู่ราชการ 4.0

แผนงานและเป้าหมาย

1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ
 - 1) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ
2. แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - 1) พัฒนากลไก มาตรการแผนปฏิบัติการ กฎหมาย เพื่อการบริหารจัดการน้ำ และการกำกับ ดูแล ควบคุม ให้เป็นไปตามกฎหมาย
 - 2) เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ ปรับปรุงสิ่งก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำที่มีอยู่เดิม ให้มีประสิทธิภาพและความพร้อมในการใช้งาน
 - 3) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ คาดการณ์ เตรียมการและจัดการสภาวะวิกฤติ รวมถึงการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก

3. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

- 1) อนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน รวมถึงการรักษาสมดุลระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ
- 2) พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ
- 3) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาเครื่องมือกลไกการมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติสู่แผนงานกรมทรัพยากรน้ำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
(2561-2580)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม
ประเด็นที่ 1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
ประเด็นที่ 5 พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ (23 แผน)

ประเด็นที่ 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
(2560-2564)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนา
อย่างยั่งยืน

แผนแม่บทการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภค
ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
ด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย
ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
ด้านที่ 6 การบริหารจัดการ

เป้าหมาย
การให้บริการกระทรวง

สร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ

เป้าหมายการให้บริการ
กรมทรัพยากรน้ำ

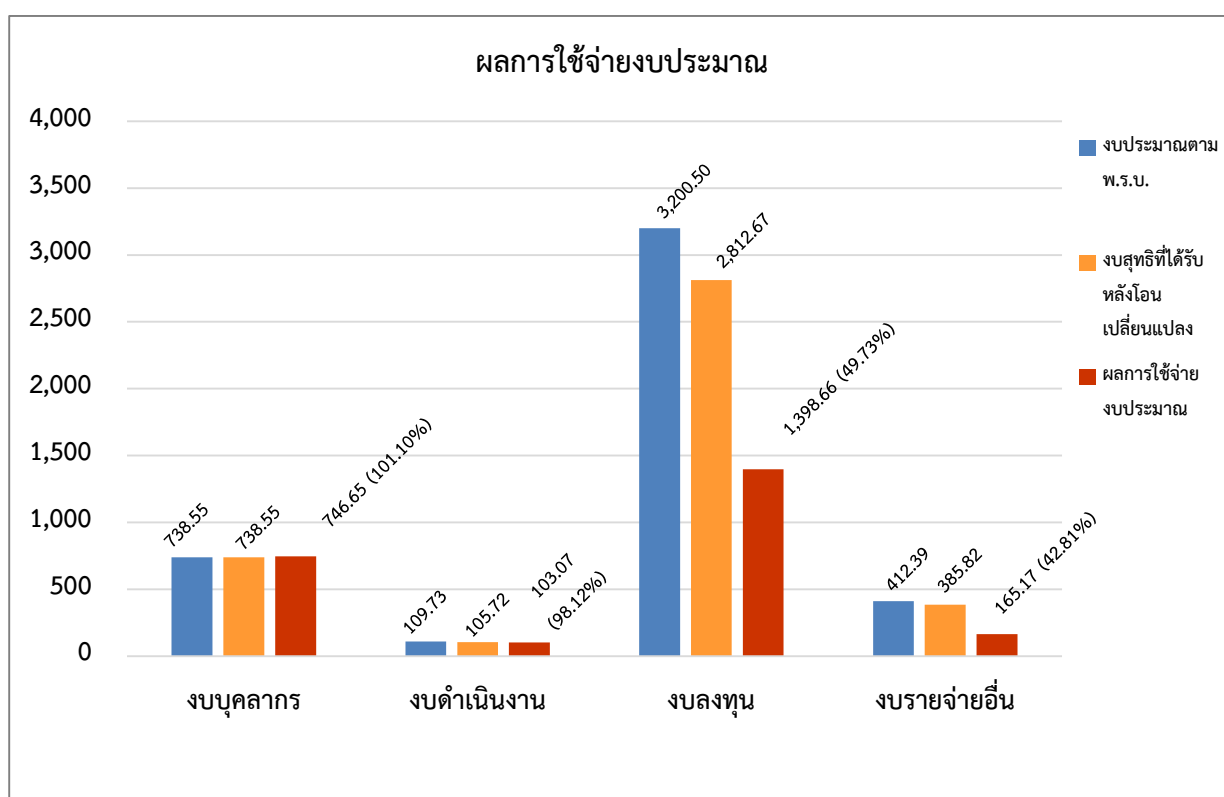
1. อนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุง และฟื้นฟูแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนรวมถึงการรักษา สมดุลระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ
2. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ คัดการณ์ เตรียมการและจัดการ สภาวะวิกฤติ รวมถึงการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก
3. ประปาสัมปทาน และระบบประปาหมู่บ้าน ได้รับการกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน การใช้น้ำมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนากลไก มาตรการแผนปฏิบัติการ กฎหมาย เพื่อการบริหาร จัดการน้ำ และการกำกับ ดูแล ควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมาย
5. พัฒนา ความร่วมมือ นวัตกรรม งานวิจัย เทคโนโลยีเกี่ยวกับ ทรัพยากรน้ำ
6. ปรับปรุงองค์กรและบุคลากรสู่ราชการ 4.0

แผนงาน
กรมทรัพยากรน้ำ

1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ
2. แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม
3. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

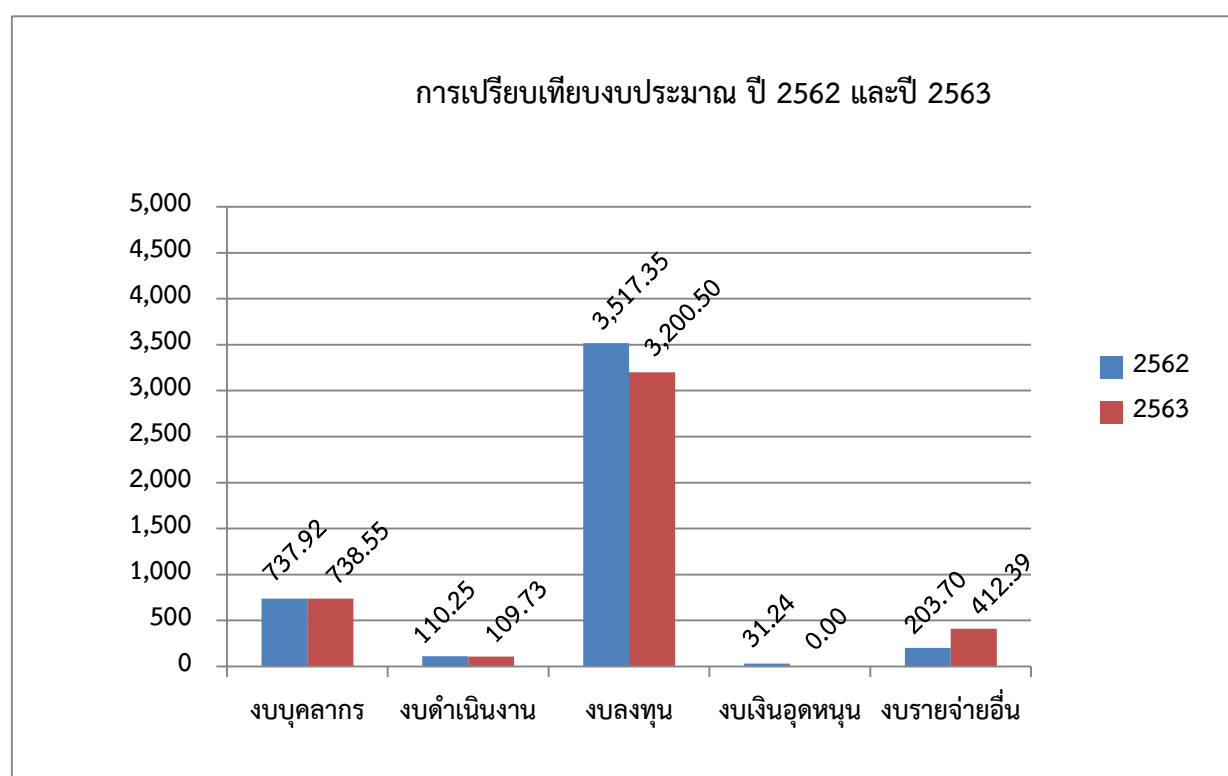
รายการ	งบประมาณ ตาม พ.ร.บ.	งบสุทธิที่ได้รับ หลังโอนเปลี่ยนแปลง	ผลการใช้จ่าย งบประมาณ	ร้อยละการใช้จ่าย งบประมาณ
งบบุคลากร	738,551,500.00	738,551,500.00	746,652,400.00	101.10
งบดำเนินงาน	109,731,400.00	105,723,200.00	103,733,500.00	98.12
งบลงทุน	3,200,500,600.00	2,812,669,800.00	1,398,661,600.00	49.73
งบรายจ่ายอื่น	412,393,800.00	385,824,400.00	165,170,200.00	42.81
รวม	4,461,177,300.00	4,042,768,900.00	2,414,217,800.00	59.72

หน่วย : ล้านบาท

การเปรียบเทียบงบประมาณ ปี 2562 และปี 2563

รายการ	งบประมาณ		ผลการเปรียบเทียบ	
	ปี 2562	ปี 2563	เพิ่มขึ้น (+) / ลดลง (-)	ร้อยละ
งบบุคลากร	737,920,000	738,551,500	631,500	0.09
งบดำเนินงาน	110,252,700	109,731,400	-521,300	-0.47
งบลงทุน	3,517,347,500	3,200,500,600	-316,846,900	-9.01
งบเงินอุดหนุน	31,244,900	-	-31,244,900	-100.00
งบรายจ่ายอื่น	203,704,700	412,393,800	208,689,100	102.45
รวมทั้งสิ้น	4,600,469,800	4,461,177,300	-139,292,500	-3.03

หน่วย : ล้านบาท

ส่วนที่ 2

รายงานผลการปฏิบัติราชการ

1. ผลการดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

รายงานผลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

กรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2563

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			น้ำหนัก	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ
	ขั้นต่ำ (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
1. ความสำเร็จของการพัฒนาแหล่งน้ำ						
1.1 จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการอนุรักษ์ พัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน	53 แห่ง	53 แห่ง ปริมาณน้ำ และ ครัวเรือนได้รับ ประโยชน์ ร้อยละ 80 ของ เป้าหมาย (56 ล้านลูกบาศก์ เมตร 61,672 ครัวเรือน)	53 แห่ง ปริมาณน้ำ และ ครัวเรือนได้รับ ประโยชน์ ร้อยละ 100 ของ เป้าหมาย (56 ล้านลูกบาศก์ เมตร 61,672 ครัวเรือน)	20	25 แห่ง - ปริมาณน้ำ 32.15 ล้านลูกบาศก์ เมตร (ร้อยละ 57.41) - ครัวเรือนได้รับประโยชน์ 6,194 ครัวเรือน (ร้อยละ 10) - ปรับแผนส่งผลเป้าหมายเพิ่ม จำนวน 37 แห่ง มีปริมาณความจุเก็บกัก จำนวน 6.10 ล้านลูกบาศก์เมตร ครัวเรือนได้รับประโยชน์ จำนวน 15,093 ครัวเรือน และพื้นที่ การเกษตรได้รับประโยชน์ จำนวน 14,236 ไร่	1. เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรค COVID-19 สำนักงาน ก.พ.ร. จึงเสนอ คณะรัฐมนตรีไม่นำผลการ ดำเนินงานของส่วนราชการมา ประเมินผลตามมาตรการ ปรับปรุงประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการฯ จึงไม่ได้พิจารณา อุทธรณ์กรณีเกิดเหตุสุดวิสัย หรือ เหตุที่ส่วนราชการไม่สามารถ ควบคุมได้ ทั้งนี้ หากรับอุทธรณ์ตัวชี้วัดตาม ข้อเสนอของ ทน. เนื่องจากเหตุ
1.2 จำนวนระบบ กระจายน้ำที่ได้รับการ พัฒนาเพื่อบตอบสนอง ความต้องการใช้น้ำใน พื้นที่นอกเขต ชลประทาน	86 แห่ง	86 แห่ง + ครัวเรือนและพื้นที่ ได้รับประโยชน์ ร้อยละ 80 ของ เป้าหมาย (36,858 ครัวเรือน พื้นที่ได้รับประโยชน์ 100,767 ไร่)	86 แห่ง + ครัวเรือนและพื้นที่ ได้รับประโยชน์ ร้อยละ 100 ของ เป้าหมาย (36,858 ครัวเรือน พื้นที่ได้รับประโยชน์ 100,767 ไร่)	20	26 แห่ง - ครัวเรือนได้รับประโยชน์ 11,009 ครัวเรือน (ร้อยละ 29.86) - พื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์ 23,329 ไร่ (ร้อยละ 23.15) - ปรับแผนส่งผลเป้าหมายเพิ่มเติม จำนวน 28 แห่ง ครัวเรือนได้รับ ประโยชน์ จำนวน 3,461 ครัวเรือน และพื้นที่การเกษตร ได้รับประโยชน์ จำนวน 9,373 ไร่	สุดวิสัย ผลการดำเนินการของ ทน. จะเป็นไปตามค่าเป้าหมาย ขั้นสูงในทุกตัวชี้วัด 2. ควรกำหนดเงื่อนไขกรณี เหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ไว้ในรายละเอียดตัวชี้วัดในขั้นตอน การกำหนดตัวชี้วัด เช่น กรณี จำเป็นต้องยกเลิกโครงการหรือ ปรับแผน กรณีติดปัญหากรรมสิทธิ์ ที่ดิน และกรณีสัญญาสิ้นสุดหลัง
2. ความสำเร็จของการ ประกาศแจ้งเตือนภัย ล่วงหน้าได้ทันเหตุการณ์ น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก	ร้อยละ 100	-	ร้อยละ 100 + รายงานสรุปผล การแจ้งข้อมูล เพื่อการเตือนภัยและ ลดความสูญเสีย ทุก 6 เดือน และ 12 เดือน	25	ผลการดำเนินการเป็นไปตาม เป้าหมายขั้นสูง	30 ก.ย. 63 ควรประเมินผลตาม แผน ณ 30 ก.ย. 63 เพื่อให้ส่วน ราชการสามารถบริหารให้บรรลุ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			น้ำหนัก	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ
	ขั้นต่ำ (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
3. ความสำเร็จของการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน	ร้อยละ 100 ตามแผน ก.ย. 63	ร้อยละ 100 ตามแผน ณ ก.ย. 63 + มีผลการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้บริหารกรมทรัพยากรน้ำ	ร้อยละ 100 ตามแผน ณ ก.ย. 63 +มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้บริหารกรมทรัพยากรน้ำ + ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระดับผู้บริหารกรมทรัพยากรน้ำไม่น้อยกว่าร้อยละ 70	25	ผลการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายขั้นสูง	
4. คะแนนความสามารถในการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศด้านการบริหารจัดการน้ำ	78.30	80.00	85.00	5	76.10 (ทน. ขออุทธรณ์โดยยกเลิกตัวชี้วัด)	
5. ความสำเร็จของการจัดทำ Big Data ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. ฐานข้อมูลด้านทรัพยากรทางบก ด้านสิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และด้านทรัพยากรน้ำ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 2. มีการจัดทำระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อใช้สนับสนุนผู้บริหารจำนวน 2 โจทย์ (ด้านทรัพยากรทางบก: พื้นที่สีเขียว) และ (ด้านสิ่งแวดล้อม: สถานการณ์ฝุ่นละออง pm 2.5 / pm 10)	1. ฐานข้อมูลด้านทรัพยากรทางบก ด้านสิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและด้านทรัพยากรน้ำ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 2. มีการจัดทำระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อใช้สนับสนุนผู้บริหารเพิ่มจำนวน 1 โจทย์ (ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง: สถานภาพการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเล) รวมเป็น 3 โจทย์	1. ฐานข้อมูลด้านทรัพยากรทางบก ด้านสิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและด้านทรัพยากรน้ำ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 2. มีการจัดทำระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อใช้สนับสนุนผู้บริหารเพิ่ม 1 โจทย์ (ด้านทรัพยากรน้ำ: ศักยภาพน้ำในพื้นที่ภัยแล้ง) รวมเป็น 4 โจทย์ 3. มีผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระดับผู้บริหาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70	5	ผลการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายขั้นสูง	

2. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA)

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของกรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินฯ ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ได้กำหนดเครื่องมือการประเมินออกเป็น 3 แบบ 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

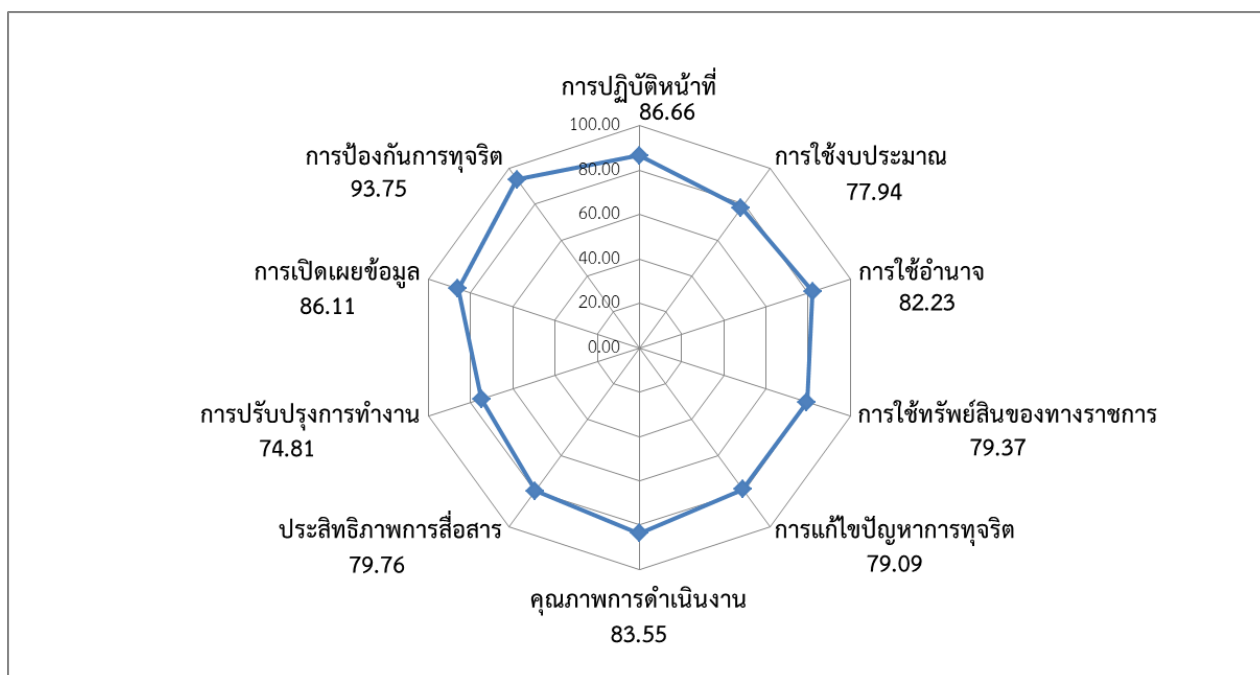
1. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่มีต่อหน่วยงานตนเอง โดยคัดเลือกขนาดตัวอย่างขั้นต่ำร้อยละ 10 ของจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ตั้งแต่ผู้บริหาร ผู้อำนวยการ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างที่ทำงานกับหน่วยงานมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ 1.1 การปฏิบัติหน้าที่ 1.2 การใช้งบประมาณ 1.3 การใช้อำนาจ 1.4 การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ และ 1.5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต

2. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่ประเมิน โดยคัดเลือกขนาดตัวอย่างขั้นต่ำร้อยละ 10 ของจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกจาก 2 แหล่งข้อมูล คือ ข้อมูลตามบัญชีรายชื่อที่หน่วยงานรวบรวมและจัดส่งให้หรือจากการสำรวจภาคสนาม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเข้าระบบ ITAS เพื่อตอบแบบสำรวจด้วยตนเอง ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ 2.1 คุณภาพการดำเนินงาน 2.2 การสื่อสาร และ 2.3 การปรับปรุงระบบการทำงาน

3. แบบตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) เพื่อประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด คือ 3.1 การเปิดเผยข้อมูล และ 3.2 การป้องกันการทุจริต

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ประกาศผล ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยกรมทรัพยากรน้ำมีผลคะแนนรวม 84.10 คะแนน อยู่ในระดับ B ซึ่งสามารถแสดงผลคะแนนของแต่ละตัวชี้วัดได้ตามแผนภาพ และตารางสรุปผลการประเมินฯ ได้ดังนี้

แผนภาพผลการประเมินฯ

ตารางสรุปผลการประเมินฯ

ที่	เครื่องมือการประเมิน	ตัวชี้วัด	คะแนน
1.	แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน : IIT	1.1 การปฏิบัติหน้าที่	86.66
		1.2 การใช้งบประมาณ	77.94
		1.3 การใช้อำนาจ	82.23
		1.4 การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	79.37
		1.5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต	79.09
2.	แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก : EIT	2.1 คุณภาพการดำเนินงาน	83.55
		2.2 ประสิทธิภาพการสื่อสาร	79.76
		2.3 การปรับปรุงการทำงาน	74.81
3.	แบบตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ : OIT	3.1 การเปิดเผยข้อมูล	86.11
		3.2 การป้องกันการทุจริต	93.75
คะแนนรวม			84.10

จากผลคะแนนการประเมินฯ ข้างต้น ผู้ประเมินฯ พบว่า แบบวัด OIT มีคะแนนผ่านเกณฑ์เป้าหมาย (85 คะแนนขึ้นไป) สะท้อนการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและการให้บริการผ่านระบบ e – service ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ง่ายต่อการเข้าถึง ส่วนแบบวัดที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมาย คือ แบบวัด IIT และแบบวัด EIT ผู้ประเมินฯ จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีผลการประเมินที่ดีขึ้นในปีถัดไป ดังนี้

1. แบบวัด IIT ควรดำเนินการดังนี้ (1) การปฏิบัติหน้าที่ จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนระยะเวลาและผู้รับผิดชอบในการให้บริการอย่างชัดเจน สร้างระบบการประเมินประสิทธิภาพการให้บริการของผู้มาติดต่อรับบริการ ณ จุดให้บริการได้โดยง่าย สะดวกและเป็นไปตามหลักการปกปิดความลับของผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งกำหนดมาตรการบริหารงานบุคคลและการพิจารณาให้คุณ ให้โทษ ตามหลักคุณธรรมและความสามารถ (2) การใช้งบประมาณ จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ รวมถึงกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณโดยเปิดเผยและพร้อมรับการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน ตลอดจนการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ (3) การใช้อำนาจของผู้บริหารด้านการบริหารงานบุคคล จัดทำรายละเอียดของตำแหน่งงาน (job description) และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและเปิดเผย รวมทั้งการเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ จัดทำคู่มือและระเบียบการใช้ทรัพย์สินของราชการ สร้างระบบการกำกับดูแลและติดตามตรวจสอบการยืม - คืน และการลงโทษอย่างเคร่งครัด (5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต มุ่งเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม มีจิตสำนึกและพร้อมให้บริการประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยจัดทำมาตรการการป้องกันและ มีระบบการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมการทำงานอย่างชัดเจนและเปิดเผย รวมทั้งการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการติดตามตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานได้โดยง่ายและสะดวก

2. แบบวัด EIT ควรดำเนินการดังนี้ (1) คุณภาพการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบและขั้นตอนการให้บริการงานด้านต่างๆ อย่างทั่วถึง และส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมพัฒนาเพิ่มพูนทักษะและความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ (2) ประสิทธิภาพการสื่อสาร จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล และมีการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง (3) การปรับปรุงระบบการทำงาน สร้างกระบวนการปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารและบุคลากรเพื่อร่วมกันทบทวนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้ผู้รับบริการและประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการได้โดยสะดวก ที่สำคัญ ต้องมีการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถของบุคลากรผู้ดูแลเว็บไซต์ของหน่วยงานในการปรับปรุงระบบให้ทันสมัยและมีการติดต่อสื่อสารผ่านเว็บไซต์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3. ผลการดำเนินงานตามภารกิจกรมทรัพยากรน้ำ ปี พ.ศ. 2563

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจในการดำเนินงานภายใต้กรอบยุทธศาสตร์/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านที่ 6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยเชื่อมโยงแผนและนโยบายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำข้างต้นกำหนดเป็นพันธกิจของกรมและดำเนินงานภายใต้พันธกิจดังกล่าว โดยมีผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำปี 2563 ดังนี้

ด้านที่ 1 การอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

ด้านที่ 2 การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

ด้านที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือและกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ด้านที่ 4 การจัดการสภาวะวิกฤติน้ำและอุทกวิทยา

ด้านที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านน้ำ

ด้านที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อรองรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

3.1 การอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจในการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา และปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร ช่วยป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง และสามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อน ด้านน้ำให้แก่ประชาชน รวมทั้งสนับสนุนและบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด เป็นการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิตตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และเป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านที่ 5 รวมถึงสอดคล้องตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล

กรมฯ ได้ดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปริมาณน้ำไม่เพียงพอในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูก เช่น ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

โดยที่ผ่านมตั้งแต่ปี 2546 -2562 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ รวมจำนวนกว่า 17,000 แห่ง มีครัวเรือนได้รับประโยชน์กว่า 600,000 ครัวเรือน และพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ประมาณ 2 ล้านไร่

ผลการดำเนินงานปี 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และ บำรุงรักษาแหล่งน้ำ โดยในระหว่างปีงบประมาณ กรมฯ ได้รับงบประมาณเพิ่มเติมจากงบกลาง รายการเงิน สำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 และเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 เพื่อดำเนินโครงการด้านแหล่งน้ำด้วย โดยมีสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ที่	ประเภทโครงการ	จำนวน (แห่ง)	ความจุ เก็บกักน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	ครัวเรือน ได้รับประโยชน์ (ครัวเรือน)	พื้นที่การเกษตร ได้รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวน แล้วเสร็จ (แห่ง)
1	สนับสนุนโครงการพระราชดำริ	55	0.52	14,831	16,840	18
2	ก่อสร้างแหล่งน้ำ	30	9.20	5,034	18,631	1
3	ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างด้านแหล่งน้ำ	82	77.17	36,577	105,704	50
4	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ	32	67.49	16,830	49,557	6
	รวม	199	154.38	73,272	190,732	75

หมายเหตุ : โครงการที่ยังไม่แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างดำเนินการตามสัญญา (เงินกันเหลือปี)

งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

ที่	ประเภทโครงการ	จำนวน (แห่ง)	ความจุ เก็บกักน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์ (ครัวเรือน)	พื้นที่ การเกษตร ได้รับประโยชน์ (ไร่)
1	สนับสนุนโครงการพระราชดำริ	14	1.09	1,073	4,979
2	ก่อสร้างแหล่งน้ำ	100	0.32	13,209	47,893
3	ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างด้านแหล่งน้ำ	32	4.47	7,874	9,309
4	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ	27	3.55	5,948	27,457
	รวม	173	9.43	28,104	89,638

หมายเหตุ : โครงการที่ยังไม่แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างดำเนินการตามสัญญา (เงินกันเหลื่อมปี)

นอกจากนี้ กรมทรัพยากรน้ำมีการดำเนินการศึกษาความเหมาะสมการเชื่อมโยงแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถเชื่อมโยงถึงกันเป็นระบบแก้มลิงและอ่างพวงเพื่อพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำ พร้อมทั้งการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ในการติดตั้งระบบกระจายน้ำเพื่อบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ และกรมฯ ได้มีการสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงซ่อมแซม และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำที่มีขนาดความจุเก็บกักน้อยกว่า 2 ล้านลูกบาศก์เมตร (อ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น และระบบส่งน้ำ) ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ เพื่อดำเนินการถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปผลการดำเนินงาน ด้านที่ 1 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ดังนี้

3.1.1 อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

3.1.2 พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

3.1.3 โครงการปรับปรุงซ่อมแซม และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

3.1.4 โครงการตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพน้ำของแหล่งน้ำโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ

3.1.5 โครงการจ้างที่ปรึกษาศึกษาความเหมาะสม สำรวจ ออกแบบโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนและกระจายน้ำในพื้นที่เขตน่านน้ำ ตำบลอ่างทอง ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

3.1.6 โครงการจ้างที่ปรึกษาการสำรวจ ออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้

3.1.1 อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

การดำเนินการมีวัตถุประสงค์ เพื่ออนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุง และฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เขตน่านน้ำ สนับสนุนการสร้างมั่นคงของน้ำภาคการผลิต แก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย รวมถึงการรักษาสมดุลระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยมีตัวอย่างโครงการของกรมทรัพยากรน้ำที่ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

① โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำเชื่อมต่อโครงข่ายน้ำบึงน้อย-บึงน้ำดวน หมู่ที่ 1 และ 2 ตำบลไร้อ้อย อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ บึงน้อย-บึงน้ำดวน เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญในตำบลไร้อ้อย ในช่วงฤดูแล้งจะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้รับความเดือดร้อนและเกิดปัญหาในการประกอบอาชีพ เนื่องด้วยบึงน้อย-บึงน้ำดวน มีสภาพตื้นเขินและมีวัชพืชขึ้นปกคลุม ทำให้การเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เกษตรกรเกิดปัญหาความเดือดร้อนในการใช้น้ำสำหรับภาคการเกษตร กรมทรัพยากรน้ำจึงดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำดังกล่าว มีความกว้างเฉลี่ย 100 เมตร ยาว 1,050 เมตร ลึก 3.00 เมตร และติดตั้งระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ 900 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ติดตั้งระบบกระจายน้ำหอดึงสูง (ถังแชมเปญ) ท่อ PVC ยาว 1,000 เมตร โดยสามารถเก็บกักน้ำได้ 2,032,000 ลูกบาศก์เมตร ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จำนวน 335 ครัวเรือน และสามารถส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตร จำนวน 1,500 ไร่

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

หลังดำเนินการ

๒ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูลำห้วยเวียะค๊ะดี หมู่ที่ 6,7 ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ลำห้วยเวียะค๊ะดี เป็นแม่น้ำสายสำคัญในพื้นที่ตำบลหนองลู อำเภอสังขละ จังหวัดกาญจนบุรี ชาวบ้านใช้เป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และการเกษตร เนื่องจากลำห้วยตื้นเขิน ประกอบกับปี 2561 ประสบกับพายุโซนร้อน “เซินติญ” เกิดฝนตกหนักมากเป็นระยะเวลานานหลายวัน ส่งผลให้เกิดอุทกภัย น้ำป่าไหลหลากกัดเซาะตลิ่งพัง และดินในลำห้วยมีสภาพเป็นดินทรายส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ ในฤดูแล้งไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ทำให้ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และการเกษตร กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินการขุดลอกลำห้วย ขนาดความกว้าง 10.00-45.00 เมตร ยาว 1,000.00 เมตร ลึก 0.50-4.00 เมตร และก่อสร้างฝายพร้อมระบบป้องกันกัดเซาะริมตลิ่งแบบหินเรียงในร่องเกเบี้ยนสูง 4.00 เมตร มีความยาวรวม 1,167 เมตร ซึ่งสามารถช่วยบรรเทาปัญหาน้ำแล้งและการพังทลายของตลิ่งในลำห้วยได้ โดยมีประชาชนได้รับประโยชน์ 457 ครัวเรือน และพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ 2,286 ไร่

③ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำข้างป่าหลังต้นน้ำภูไท หมู่ที่ 13 ตำบลท่าตะเกราบ อำเภوتاตะเกราบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้วยข้างป่าในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน ได้ออกหากินนอกพื้นที่ โดยได้เข้ามาในเขตที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรของประชาชน ในตำบลท่าตะเกราบ อำเภوتاตะเกราบ จังหวัดฉะเชิงเทรา และบริเวณใกล้เคียง ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และพืชผลทางการเกษตร กรมทรัพยากรน้ำ กรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล จึงมีการดำเนินการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาข้างป่าออกหากินนอกพื้นที่ (ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด) เพื่อช่วยลดความเสียหายของพื้นที่การเกษตรและลดข้อพิพาทระหว่างคนและข้างในพื้นที่ โดยในส่วนของกรมทรัพยากรน้ำได้มีการขุดลอกแหล่งน้ำให้ข้างป่า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนโครงการพระราชดำริ โครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ ทำให้แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 210,000 ลูกบาศก์เมตร และเป็นการคืนความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่าในพื้นที่อีกด้วย

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

หลังดำเนินการ

๔ โครงการปรับปรุงฟื้นฟูคลองคุดด้วน ตำบลละอาย อำเภอดงยาง ตำบลสวนขัน อำเภอ
ช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2559 ถึงวันที่ 7 มกราคม 2560 ได้เกิดอุทกภัย
 ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งผลให้คลองคุดด้วนได้รับความเสียหายจากน้ำกัดเซาะตลิ่งทั้งสองฝั่งคลอง
 จนรูก้ำเข้าไปในพื้นที่การเกษตรและอาคารบ้านเรือนของประชาชน อีกทั้งน้ำพัดพาเศษวัชพืช และตะกอน
 ทราบถมลำคลองจนตื้นเขิน น้ำไม่สามารถไหลได้ตามปกติ องค์การบริหารส่วนตำบลละอายและเทศบาล
 ตำบลสวนขัน ได้แจ้งขอสนับสนุนโครงการปรับปรุงฟื้นฟูคลองคุดด้วน เนื่องจากไม่มีศักยภาพในการดำเนินการ
 ดังกล่าว กรมทรัพยากรน้ำจึงเข้าดำเนินการขุดลอกปรับปรุงแนวลำคลองให้น้ำสามารถไหลได้ตามปกติ และ
 ป้องกันการพังทลายของตลิ่งด้วยงานหินเรียงในร่องลวดตาข่าย รองพื้นด้วยใยสังเคราะห์ ตลอด 2 ฝั่งคลอง
 ระยะทาง 600 เมตร เพื่อลดความเสียหายของทรัพย์สินของประชาชนจากการเกิดอุทกภัย และเพื่อเป็นแหล่งน้ำ
 ต้นทุนสำหรับสนับสนุนการเกษตรในพื้นที่ดังกล่าว โดยมีประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน 340 ครัวเรือน
 และพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ 400 ไร่

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

หลังดำเนินการ

๕ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองแปน บ้านโนนตู หมู่ที่ 5 ตำบลกุดกว้าง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น หนองแปนเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ในพื้นที่ตำบลกุดกว้าง มีพื้นที่ประมาณ 760 ไร่ สภาพดินแข็งและมีวัชพืชปกคลุมไม่สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มศักยภาพก่อให้เกิดการขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค และไม่สามารถทำการเกษตรในฤดูแล้งได้ กรมทรัพยากรน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการดังกล่าว โดยมีหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็นหน่วยดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำขนาดพื้นที่ 1,215,675 ตารางเมตร ลึก 3.00 เมตร เพื่อให้มีพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ มีความจุเก็บกัก 4,862,700 ลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ 600 ครัวเรือน และพื้นที่รับประโยชน์ 1,499 ไร่

๖ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๖ ตำบล อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชากรในพื้นที่อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี และที่ผ่านมาในช่วงเดือนธันวาคม-เมษายนของทุกปี มักจะประสบปัญหาภัยแล้ง เนื่องจากความผันแปรของสภาพภูมิอากาศ ปริมาณฝนน้อยจึงส่งผลให้พืชเศรษฐกิจทุกประเภทได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะการทำไร่อ้อย ทำให้ผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรได้รับความเสียหาย อีกทั้งจังหวัดลพบุรีได้มีการค้นพบจำปีชนิดใหม่ของโลก ชื่อว่า “จำปีสิรินธร” ในพื้นที่บ้านซับจำปา ตำบลซับจำปา อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี เมื่อปี 2541 และได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจากโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ต้นไม้ในป่าพรุน้ำจืดพื้นที่ประมาณ 141 ไร่ แต่เนื่องจากในพื้นที่ดังกล่าวยังประสบปัญหาที่สำคัญคือการขาดแคลนน้ำพุใต้ดิน ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ปัจจุบันเหลือตาน้ำเพียง 1 ตาเท่านั้น ส่งผลให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงขาดความสมดุลทางธรรมชาติ

กรมทรัพยากรน้ำจึงมีแนวทางแก้ไข คือ การพัฒนาแหล่งน้ำแบบบูรณาการพื้นที่ 6 ตำบล อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี โดยการสูบน้ำมาจากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เพื่อหล่อเลี้ยงผืนป่าพรุน้ำจืด ร่วมกับพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งของพื้นที่เกษตรกรรมอำเภอท่าหลวง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่อำเภอท่าหลวง คือ ภาครัฐ ภาคเกษตรกร และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในทุกด้าน ทั้งต่อโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และช่วยแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้แก่พื้นที่ทำการเกษตรกรรมในเขตพื้นที่อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ 6 ตำบล อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี เป็นโครงการพระราชดำรินโยบายรัฐบาล ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำแบบบูรณาการในพื้นที่ อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำโดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย จังหวัดลพบุรี กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมชาวไร่อ้อย โรงงานน้ำตาลและประชาชน ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 โดยอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (งบกลาง) รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงิน 317,204,200 บาท ให้กรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานในการดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำและระบบกระจายน้ำ ประกอบด้วย ก่อสร้างสถานีสูบน้ำ จำนวน 3 สถานี, งานระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ จำนวน 52,117 เมตร, งานสระกระจายน้ำ จำนวน 6 สระ และงานระบบไฟฟ้าและเครื่องกล วงเงิน 276,204,200 บาท และโอนงบประมาณให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นหน่วยงานในการดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำใต้ดินพร้อมระบบกระจายน้ำ วงเงิน 40,848,400 บาท โดยเมื่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ 6 ตำบล จังหวัดลพบุรี ดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถฟื้นฟูปะบบนิเวศแหล่งน้ำบริเวณโครงการ พื้นที่ระบบนิเวศบริเวณสวนป่าจำปีสิรินธร จำนวน 141 ไร่ ซึ่งมีแห่งเดียวในโลกให้คงอยู่สืบไปตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ส่งเสริมเกษตรกรรมให้กับประชาชนในพื้นที่เกษตรน้ำฝนในพื้นที่ 6 ตำบล อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี จำนวน 32,000 ไร่ ได้สำเร็จจุลวงตามเป้าหมาย การก่อสร้างเป็นตามเงื่อนไขแห่งสัญญาจ้าง อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยราชการในพื้นที่ได้มีโอกาสมาร่วมกัน

3.1.2 พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

การดำเนินโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำในพื้นที่เขตน่านน้ำ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เขตน่านน้ำสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง และเต็มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำที่มีอยู่ ทั้งด้านการเกษตรและการอุปโภคบริโภค โดยมีตัวอย่างโครงการของกรมทรัพยากรน้ำที่ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

❶ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองละเลิง พร้อมระบบกระจายน้ำสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ) บ้านจิว หมู่ที่ 10 ตำบลคูขาด อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ) บ้านจิว เป็นหนึ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีแหล่งน้ำหนองละเลิง ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำสาขาลำสะเท็ด ลุ่มน้ำหลักแม่น้ำมูล มีขนาดพื้นที่แหล่งน้ำประมาณ 10 ไร่ ความลึกเฉลี่ย 1.50 เมตร แหล่งน้ำมีสภาพตื้นเขินไม่สามารถเก็บกักน้ำในปริมาณมากพอเพื่อไว้ใช้ในฤดูแล้ง ประกอบกับเมื่อฤดูน้ำหลาก ฝนตกหนักทำให้หนองละเลิงไม่สามารถ

ระบายน้ำได้ กรมทรัพยากรน้ำจึงดำเนินการขุดลอกหนองละเลิง ความยาวรวม 779.39 เมตร ทำให้มีความลึกเก็บกักใหม่ เฉลี่ย 3.00 เมตร พร้อมก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 4 กิโลวัตต์ จำนวน 1 แห่ง ทำให้สามารถเพิ่มปริมาณเก็บกักน้ำได้ 0.05 ล้านลูกบาศก์เมตร ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์ 185 ครัวเรือน พื้นที่เกษตรได้รับประโยชน์ 340 ไร่

๒ โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ แห่งที่ 1 และแห่งที่ 2 กองพลทหารม้าที่ 3 ณ ค่ายเปรมติณสูลานนท์ อำเภอป่าพะยอม จังหวัดขอนแก่น สนับสนุนโครงการ “ทหารพันธุ์ดี” ในพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ดังกล่าวเป็นการนำน้ำจากแหล่งเดิมมาใช้ในการเกษตร เพื่อช่วยประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดต้นทุนหลัก ทำให้สามารถเพิ่มผลผลิต เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีจะช่วยลดการใช้แรงงานและทำให้มีน้ำใช้ในการเกษตรสม่ำเสมอ เป็นการสนับสนุน

โครงการ “ทหารพันธุ์ดี” ในพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งโครงการเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและวิถีชีวิตโดยมีพื้นที่ได้รับประโยชน์รวม 160 ไร่ ปัจจุบันภายในโครงการได้จัดให้กำลังพล ครอบครัว และประชาชนทั่วไป ทำการเกษตร เพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ เพื่อใช้เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์พืชที่ดี และแม่พันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพ นำไปแจกจ่ายให้กับกำลังพลและประชาชนทั่วไปใช้เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ เพื่อเพิ่มรายได้ ทำให้กำลังพลและประชาชนทั่วไปมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการมีรายได้เพิ่มมากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

หลังดำเนินการ

③ โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง บ้านละแบ๋ยา ตำบลสะเนียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน บ้านละแบ๋ยา เป็นหนึ่งในจำนวน 16 หมู่บ้านของตำบลสะเนียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ซึ่งอยู่ติดกับลำน้ำสมุน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพปลูกข้าวและข้าวโพดเป็นอาชีพหลัก และประสบปัญหาในการไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ ทั้งด้านการเกษตร และการอุปโภคบริโภค กรมทรัพยากรน้ำ โดยความร่วมมือกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) จึงได้เข้าดำเนินการส่งเสริมการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่หมู่บ้านละแบ๋ยา ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ โดยการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ทดแทน ซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคทางด้านพลังงานของเกษตรกรได้อย่างเป็นรูปธรรมทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน 22 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์ จำนวน 120 ไร่ และมีการสนับสนุนการเปลี่ยนวิถีชีวิตจากการเกษตรรูปแบบเดิมที่เกษตรกรเคยปลูกข้าวโพดเข้าสู่การเกษตรรูปแบบใหม่ โดยการปลูกไม้ผล เช่น ลิ้นจี่ ลำไย ลองกอง มะม่วงหิมพานต์ เป็นต้น เพื่อสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพให้มีความยั่งยืน เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ชุมชนสามารถบริหารจัดการน้ำต้นทุนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

หลังดำเนินการ

➕ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ หมู่ที่ 4 ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอกบินทร์ จังหวัดปราจีนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้วมีการส่งเสริมประชาชนในการทำแปลงเกษตรอินทรีย์ โดยประชาชนอาศัยเพียงน้ำฝนและน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ทำให้พืชผลได้รับปริมาณน้ำไม่สม่ำเสมอตามความต้องการของพืชแต่ละชนิด ประกอบกับความผันแปรของสภาพภูมิอากาศทำให้ฝนตกไม่เพียงพอต่อความต้องการของพืชส่งผลให้ผลผลิตที่ได้รับไม่ดีเท่าที่ควร กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ มีความจุเก็บกัก 65,600 ลูกบาศก์เมตร พร้อมก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อรองรับการเพาะปลูกของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านเขาไม้แก้ว จำนวน 25 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก 150 ไร่ ให้สามารถเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

หลังดำเนินการ

๕ โครงการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยปูน พร้อมระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านโนนแดง หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านตูม อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี อ่างเก็บน้ำห้วยปูน เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของหมู่บ้าน มีสภาพตื้นเขินทำให้ปริมาณน้ำเก็บกักได้น้อยไม่เพียงพอ กรมทรัพยากรน้ำจึงเข้าดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ มีขนาดความกว้าง 447.00 เมตร ยาว 447.00 เมตร และลึก 3.50 เมตร โดยมีความจุเก็บกักน้ำ 700,000 ลูกบาศก์เมตร พร้อมก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ช่วยให้พื้นที่แก้มลิงเก็บน้ำ ลดต้นทุนการสูบน้ำ เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นน้ำต้นทุนของหมู่บ้าน และทำการเกษตรได้ตลอดปี โดยมีครัวเรือนได้รับประโยชน์ 1,300 ครัวเรือน และพื้นที่เพาะปลูก เช่น ปลูกข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง มะม่วง ถั่วฝักยาว พริกทอง และพริก เป็นต้น ได้รับประโยชน์ 300 ไร่

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

หลังดำเนินการ

๖ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำกุดตลาดยาว (พื้นที่แก้มลิง) ตำบลมะเฟือง, บ้านจาน อำเภอยางตลาด จังหวัดบุรีรัมย์ กุดตลาดยาว เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำมูล มีพื้นที่ประมาณ 4,000 ไร่ มีสภาพตื้นเขิน เนื่องจากมีวัชพืชและตะกอนสะสมเป็นปริมาณมาก ส่งผลให้ฤดูแล้งไม่มีพื้นที่สำหรับเก็บกักน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของประชาชน ส่วนในฤดูฝนไม่สามารถระบายน้ำลงสู่แม่น้ำมูลได้ทันทำให้เกิดน้ำท่วมขังพื้นที่โดยรอบ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มปริมาณเก็บกักน้ำในลักษณะแก้มลิง สำหรับเก็บกักน้ำไว้ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค และเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนาของประชาชนในพื้นที่ กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำกุดตลาดยาว (พื้นที่แก้มลิง) และก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 100 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จำนวน 2 แห่ง และขนาด 1,800 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ต่อชุด จำนวน 2 แห่ง พร้อมปรับปรุงระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ที่สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านม่วงใต้ และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านส้มกบ อย่างละ 1 แห่ง โดยปัจจุบัน (ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2563) ยังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง เนื่องจากเป็นโครงการผูกพันงบประมาณปี 2563-2565 ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น 5.76 ล้านลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ 625 ครัวเรือน สามารถสนับสนุนระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (เดิม) และเสริมการเกษตรในช่วง ฤดูแล้งได้ 4,000 ไร่ เป็นพื้นที่แก้มลิงชะลอน้ำตามธรรมชาติเพื่อช่วยในการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยแม่น้ำมูลตอนล่าง รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสันทนาการของคนในชุมชนได้อีกด้วย

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

ภาพถ่ายมุมสูง ณ ปัจจุบัน
(ประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม)

ชมตัวอย่างโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู
พัฒนาแหล่งน้ำ และพัฒนาและเพิ่ม
ประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ
เพิ่มเติมได้ที่...

3.1.3 โครงการปรับปรุงซ่อมแซม และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

1) ซ่อมแซมเพื่อถ่ายโอน

โครงการซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้านก่อนส่งมอบทรัพย์สินให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2542 กำหนดให้หน่วยงานถ่ายโอนภารกิจและส่งมอบทรัพย์สินสาธารณูปโภค ระบบประปาหมู่บ้านให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการส่งมอบทรัพย์สินระบบประปาหมู่บ้านให้แก่ อปท. แล้วทั้งสิ้น จำนวน 12,378 แห่ง ปี พ.ศ. 2556-2560 กรมทรัพยากรน้ำได้สำรวจสภาพระบบประปา พบว่ามีระบบประปาหมู่บ้านจำนวน 3,763 แห่ง อปท. ยังไม่ได้รับมอบทรัพย์สินจากกรมทรัพยากรน้ำและมีระบบประปาที่ชำรุด อปท. ต้องการให้ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ก่อนส่งมอบให้แก่ อปท. จำนวน 168 แห่ง ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 62 แห่ง ในพื้นที่ 17 จังหวัด 35 อปท. ได้แก่ จังหวัด กาฬสินธุ์ 5 แห่ง ขอนแก่น 5 แห่ง ฉะเชิงเทรา 5 แห่ง ชุมพร 3 แห่ง เชียงใหม่ 1 แห่ง ตรัง 2 แห่ง นครศรีธรรมราช 1 แห่ง นครสวรรค์ 7 แห่ง ปราจีนบุรี 1 แห่ง พัทลุง 1 แห่ง ลำปาง 2 แห่ง เลย 3 แห่ง สกลนคร 1 แห่ง สงขลา 1 แห่ง สุราษฎร์ธานี 2 แห่ง อุตรธานี 2 แห่ง และอุทัยธานี 20 แห่ง

ทั้งนี้ ระบบประปาหมู่บ้านที่ชำรุด จำนวน 62 แห่ง ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพใช้งานได้และส่งมอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกรมทรัพยากรน้ำได้ส่งมอบทรัพย์สินระบบประปาหมู่บ้านที่ซ่อมแซมแล้วเสร็จให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนผู้ใช้น้ำได้ใช้น้ำอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพ บรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่

2) ปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำ จำนวน 3 แห่ง ในพื้นที่จังหวัด จันทบุรี 1 แห่ง ปราจีนบุรี 1 แห่ง และกาฬสินธุ์ 1 แห่ง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่โครงการมีน้ำใช้ภาค การเกษตร ช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่โครงการ

3) บำรุงรักษา

กรมทรัพยากรน้ำมีสิ่งก่อสร้างด้านแหล่งน้ำ (อ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น ระบบส่งน้ำ) ที่มีปริมาตร เกือบกักน้ำสูงกว่า 2 ล้านลูกบาศก์เมตร ที่ต้องดำเนินการบำรุงรักษา จำนวน 65 แห่ง เนื่องจากสิ่งก่อสร้าง ด้านแหล่งน้ำในทะเบียนครุภัณฑ์ของกรมทรัพยากรน้ำบางแห่งใช้งานมานาน อาคารหลักและอาคารประกอบ ระบบกระจายน้ำ รวมถึงบริเวณทั่วไปมีสภาพเสื่อมโทรม เสื่อมสภาพ เกิดการเสียหาย และชำรุดรื้อซึม เป็นสาเหตุให้ปริมาณน้ำในอ่างหรือแหล่งน้ำมีปริมาณลดลง กรมทรัพยากรน้ำจึงดำเนินการบำรุงรักษาโครงการ แหล่งน้ำดังกล่าวให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและปรับปรุงทัศนียภาพให้ดูสวยงาม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณเพื่อบำรุงรักษาแหล่งน้ำ จำนวน 18 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ 6 แห่ง เชียงราย 3 แห่ง ลำปาง 3 แห่ง ตาก 3 แห่ง พะเยา 1 แห่ง กำแพงเพชร 1 แห่ง และแม่ฮ่องสอน 1 แห่ง

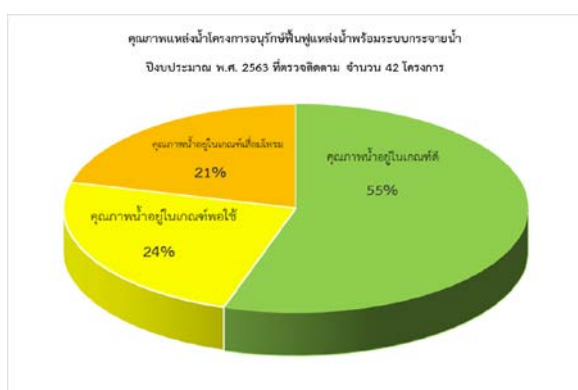
3.1.4 โครงการตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสามารถจัดหาน้ำอุปโภคบริโภคที่สะอาดให้กับประชาชนให้ใช้ได้ตลอดปี ทั้งนี้ แหล่งน้ำจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนนั้น จะต้องมีความอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามการใช้ประโยชน์ ดังนั้นคุณภาพน้ำก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ การตรวจติดตามคุณภาพน้ำของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ จึงเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนให้สามารถนำน้ำในแหล่งน้ำมาใช้ได้อย่างปลอดภัยตามความเหมาะสม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยาได้ลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามคุณภาพน้ำโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ จำนวน 42 โครงการ และประเมินผลแหล่งน้ำตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน และการกำหนดประเภทแหล่งน้ำผิวดิน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่องกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์

ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 16 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 พบว่าแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี (จัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 2) จำนวน 23 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 55 แหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (จัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3) จำนวน 10 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 24 แหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม (จัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4) จำนวน 9 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 21 โดยแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม กรมทรัพยากรน้ำจะดำเนินการพัฒนาเพื่อให้แหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำดีขึ้นต่อไป

การดำเนินงานดังกล่าว ทำให้กรมทรัพยากรน้ำได้ข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำโครงการฯ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำ และประชาชนในพื้นที่ใช้น้ำมีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและสามารถนำน้ำในแหล่งน้ำมาใช้ได้อย่างปลอดภัยตามความเหมาะสม

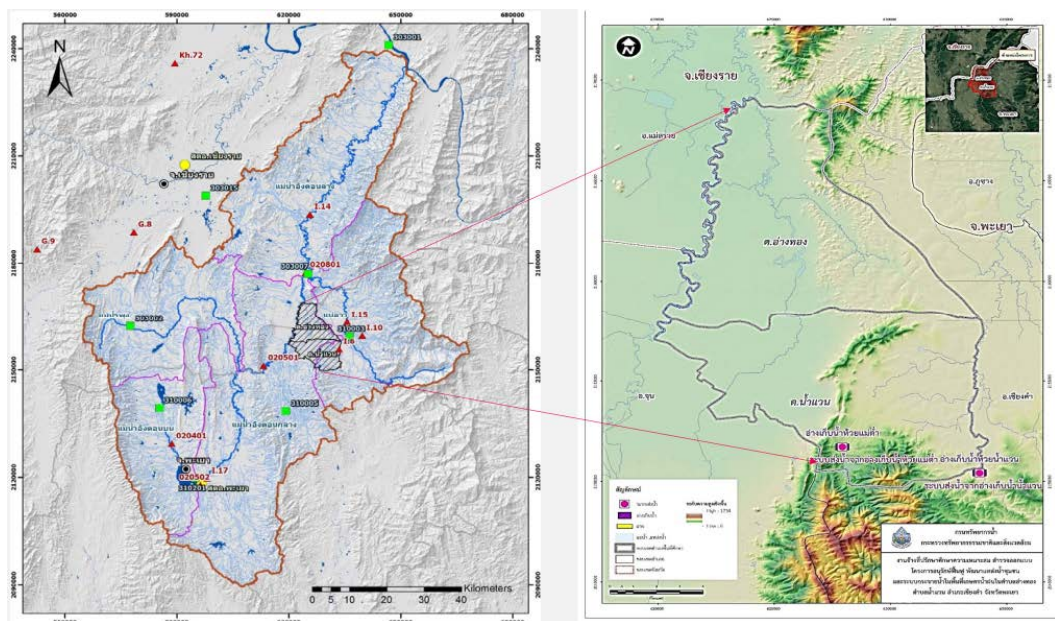

3.1.5 โครงการจ้างที่ปรึกษาศึกษาความเหมาะสม สำรวจ ออกแบบโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนและกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ตำบลอ่างทอง ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม กิจกรรมการใช้น้ำส่วนใหญ่ของประเทศจึงเป็นไปเพื่อการเกษตรกรรม แต่ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละ

พื้นที่นั้นๆ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในแต่ละพื้นที่ สำหรับพื้นที่ตำบล อ่างทอง ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำอิงตอนกลางมีพื้นที่ประมาณ 101,898 ไร่ โดยปัจจุบันมีพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 70,400 ไร่ แยกเป็นพื้นที่ปลูกข้าว 54,143 ไร่ รองลงมาเป็นพื้นที่ปลูก ลำไย 11,500 ไร่ ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำภาคการเกษตรรวมประมาณ 40.11 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่ปัจจุบัน ปริมาณน้ำสำรองในพื้นที่ตามระบบการเก็บกักต่างๆ มีประมาณ 12.5 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งไม่เพียงพอ กับความต้องการ แม้จะมีแหล่งน้ำธรรมชาติประเภท ลำคลอง หนอง บึง สระน้ำอยู่หลายแห่ง แต่โดยรวม ยังขาดแคลนน้ำอย่างมาก ทั้งยังขาดการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ จึงทำให้ในปัจจุบันต้องประสบปัญหา ภัยแล้งและปัญหาอุทกภัยเกือบทุกปี รวมถึงปัญหาด้านระบบนิเวศทางน้ำ ซึ่งส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนในพื้นที่และระบบเศรษฐกิจสังคมให้ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อตอบสนองความ ต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน อันเป็นภารกิจหลักของกรมทรัพยากรน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยเฉพาะด้านการจัดหาน้ำเพื่อการผลิต กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินโครงการศึกษาความ เหมาะสมโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนพร้อมระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนในตำบลอ่างทอง ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนและระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนทั่วประเทศ

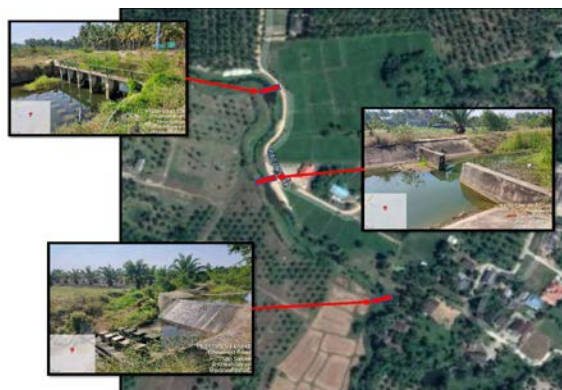
ทั้งนี้ เมื่อโครงการแล้วเสร็จ กรมฯ มีกรอบแนวคิดในการเชื่อมโยงแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งหมดในพื้นที่ ตำบลอ่างทอง ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ให้สามารถเชื่อมโยงถึงกันให้เป็นระบบแก้มลิงและ อ่างพวง เพื่อพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูแหล่งน้ำ ให้เป็นแหล่งน้ำชุมชน พร้อมติดตั้งระบบกระจายน้ำให้ประชาชน ในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสมและยั่งยืน เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ต่อไป

3.1.6 โครงการจ้างที่ปรึกษาการสำรวจ ออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ พื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้

สืบเนื่องจากกรมทรัพยากรน้ำได้รับโอนอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายน้ำล้น และระบบส่งน้ำ จากกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ประกอบกับมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ก่อสร้างตามภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จำนวนทั้งสิ้น 1,850 โครงการ ซึ่งโครงการฯ ดังกล่าวมีหลายแห่งที่ชำรุดเสียหาย จำเป็นต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมเป็นการด่วน เพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำของประชาชน ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการกิจการก่อสร้างและบำรุงรักษาสำหรับแหล่งน้ำที่มีขนาดความจุเก็บกักน้อยกว่า 2 ล้านลูกบาศก์เมตร ที่กรมฯ จะต้องเร่งดำเนินการถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินโครงการสำรวจ ออกแบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยมีเป้าหมายเพื่อสำรวจสภาพการใช้งานและจำแนกประเภทของโครงการที่ต้องปรับปรุงหรือบำรุงรักษา และเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนโครงการ ทั้งนี้ เมื่อโครงการแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำจะได้กรอบแนวคิด แบบแปลนและประมาณการในการบำรุงรักษา ซ่อมแซม หรือปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำซึ่งยังถ่ายโอนไม่แล้วเสร็จมาเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. 2565 - 2566 เพื่อดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อไป

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน	แนวทางการแก้ไข
1) การวางแผนดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณได้รับผลกระทบ เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณล่าช้า (ได้รับจัดสรรเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563) ประกอบกับบางโครงการมีการอุทธรณ์ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง จึงต้องรอผลการพิจารณาอุทธรณ์จากกรมบัญชีกลาง	1) กรมทรัพยากรน้ำ ได้กำกับ ติดตาม เร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้ข้อเสนอแนะมาตรการเร่งรัดหรือแนวทางแก้ไขปัญหาลุอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยประชุมติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 เป็นประจำ
2) การปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการก่อสร้างเกิดอุปสรรคในการเข้าดำเนินการ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มีการปิดพื้นที่ (Lock Down) ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมและจำกัดการเดินทาง การขนส่ง และการยกเลิกกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะ	2) เมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง หน่วยงาน กำกับ ติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไป ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
3) เกิดฝนตกหนัก น้ำท่วมขังพื้นที่โครงการ ทำให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้า	3) เมื่อสถานการณ์สิ้นสุดลง หน่วยงานเร่งรัดการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

3.2 การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค เพื่อให้ประชาชนมีน้ำสะอาด ระบบประปาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสำหรับอุปโภคบริโภคในครัวเรือน โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดำเนินภารกิจ ดังนี้

3.2.1 โครงการตรวจกำกับประปาสัมปทาน

3.2.2 โครงการนิเทศติดตามผลบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษา ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

3.2.1 โครงการตรวจกำกับประปาสัมปทาน

การประกอบกิจการประปาสัมปทาน เป็นการดำเนินการภายใต้กฎหมาย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 กำหนดให้กิจการประปาเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค ที่ต้องขอสัมปทานจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การประกอบกิจการประปา สัมปทานดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย ดังนี้

1) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับ สัมปทานประกอบกิจการประปาเพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน พ.ศ. 2554

2) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติ กิจการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515 เฉพาะในส่วน ที่เกี่ยวกับกิจการประปา ลงวันที่ 30 เมษายน 2553

กรมทรัพยากรน้ำจึงได้จัดทำโครงการตรวจกำกับประปาสัมปทาน โดยดำเนินการตรวจสอบ ควบคุม กำกับ การประกอบกิจการประปาสัมปทาน จำนวน 54 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในเขตพื้นที่ 18 จังหวัด ทั่วประเทศให้การดำเนินกิจการประปาสัมปทานเป็นไปตามกฎหมาย รวมถึงมีการส่งเสริมการประกอบกิจการ ประปาสัมปทาน และให้คำปรึกษา คำแนะนำการดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ทั่วประเทศ และผู้รับสัมปทาน ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองประชาชนผู้ใช้น้ำประปาในการอุปโภคบริโภคให้ได้รับคุณภาพ น้ำประปาที่ได้มาตรฐาน มีความสะอาด ปลอดภัย ปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ และราคาเป็นธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการตรวจกำกับกิจการประปาสัมปทาน จำนวน 19 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด และส่งเสริมการประกอบกิจการประปาสัมปทาน จำนวน 3 แห่ง ในพื้นที่ 2 จังหวัด รวมตรวจกำกับและส่งเสริมการประกอบกิจการประปาสัมปทาน ทั้งหมด 22 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.67 ของเป้าหมาย 60 แห่ง ทั้งนี้ เป้าหมายได้ปรับลดตามงบประมาณที่ถูกปรับลดตามมาตรการด้านการงบประมาณ เพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) และ สถานการณ์ภัยแล้ง

การตรวจกำกับกิจการประปาสัมปทาน เกิดประโยชน์กับประชาชนและหน่วยงาน ดังนี้

- 1) ประชาชนผู้ใช้น้ำได้รับน้ำอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ปริมาณ เพียงพอมีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และราคายุติธรรม
- 2) เจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทั่วประเทศ มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจ กำกับ การประกอบกิจการประปาสัมปทาน ตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมาย
- 3) ผู้ประกอบกิจการประปามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการดำเนินการ กิจการประปาสัมปทานตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 โครงการนิเทศติดตามผลบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่ม ในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 ได้ดำเนินสร้างระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554 จนถึงปัจจุบัน โดยจัดสร้างและฝึกอบรมการใช้งานระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษา 3 ประเภท คือ (1) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง (ศศช.) (2) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (3) โรงเรียนพระปริยัติธรรม

หลังจากจัดสร้างและฝึกอบรมการใช้งานระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาแล้ว กิจกรรมที่จำเป็นจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบผลิตน้ำดื่มทุกแห่งสามารถผลิตน้ำดื่มให้แก่ครูและนักเรียน ตลอดจนประชาชน

ในหมู่บ้านได้อย่างต่อเนื่องได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ คือ ต้องมีการนิเทศติดตามผลบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพน้ำในระบบผลิตน้ำดื่มทุกแห่งที่ได้จัดสร้างขึ้น

ทั้งนี้ ได้จัดโครงการนิเทศติดตามผลบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพน้ำของโครงการก่อสร้างระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในระบบผลิตน้ำดื่มทุกแห่งที่ได้จัดสร้างขึ้น เพื่อให้ระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร สามารถผลิตน้ำดื่มให้บริการแก่ครูและนักเรียนตลอดจนประชาชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เป็นการอบรมทบทวนเพิ่มเติมความรู้ให้แก่ครูและบุคลากรในการใช้งานบำรุงรักษาซ่อมแซมระบบผลิตน้ำดื่มและเฝ้าระวังตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ หากเกิดการชำรุดเสียหายเพียงเล็กน้อย ครูและบุคลากรสามารถซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบผลิตน้ำดื่มที่ชำรุดเสียหายได้ด้วยตัวเอง

พื้นที่จังหวัด	ศศช.	รร.ตชด.	รร.พระปริยัติธรรม	รวม (แห่ง)	ผลการดำเนินงาน
เชียงราย	1	7	20	28	ใช้งานได้ 100%
เชียงใหม่	106	10	-	116	ใช้งานได้ 100%
ตาก	105	34	-	139	ใช้งานได้ 100%
พะเยา	-	1	10	11	ใช้งานได้ 100%
แม่ฮ่องสอน	1	-	-	1	ใช้งานได้ 100%
ลำปาง	-	-	8	8	ใช้งานได้ 100%
รวม	213	52	38	303	

การนิเทศติดตามผลบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษา เพื่อให้ระบบผลิตน้ำดื่มสามารถผลิตน้ำดื่มที่มีมาตรฐานและประสิทธิภาพให้แก่ครู นักเรียน และประชาชน จำนวน 27,714 คน 4,734 ครัวเรือน เพื่อการบริโภคได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ จำนวน 303 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก พะเยา แม่ฮ่องสอนและลำปาง

3.3 การพัฒนาเครื่องมือและกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ตามภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปของกรมทรัพยากรน้ำในฐานะหน่วยงานปฏิบัติที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พันธุ์ อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และควบคุมการใช้น้ำ การป้องกันและบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน รวมถึงการกำหนดมาตรการควบคุม กำกับการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือและกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 รวมถึงการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มผู้ใช้น้ำ จำนวน 5 โครงการ ประกอบด้วย

3.3.1 โครงการดำเนินงานวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง แห่งชาติ

3.3.2 โครงการสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำและเครือข่ายบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน

3.3.3 โครงการศึกษาจัดทำองค์ความรู้รองรับภารกิจใหม่ด้านการอนุญาตใช้น้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

3.3.4 อนุบัญญัติที่กำหนดตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

3.3.5 โครงการจัดหาเครื่องจักรกลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ

3.3.1 โครงการดำเนินงานวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง แห่งชาติ

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2544 ได้มีมติกำหนดให้วันที่ 20 กันยายนของทุกปีเป็นวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง แห่งชาติ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2537 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงเสด็จประพาสทางชลมารคเพื่อตรวจสภาพคลองแสนแสบ และเยี่ยมประชาชนสองฝั่งคลองจากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดฉะเชิงเทรา

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการจัดงานวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง แห่งชาติ เป็นประจำทุกปี โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนผู้เกี่ยวข้องที่ต้องดูแลอนุรักษ์ และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง และการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้องค์กรทุกภาคส่วน ประชาชน มีความตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของแม่น้ำ คู คลอง เพื่อทำให้ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ดีขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการจัดงานวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง แห่งชาติ ดังนี้

1) จัดการประกวด Viral Clip หัวข้อ “SAVE RIVER คีนน้ำใส ให้แม่น้ำ คู คลอง” โดยเปิดรับผลงานเข้าประกวด ตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน – 20 ตุลาคม 2563 และมีคณะกรรมการผู้ตัดสิน ประกอบด้วย นายศศิณ เฉลิมาลา ประธานกรรมการมูลนิธิสืบ นาคะเสถียร , ผศ.ดร.วรชัญ ครุจิต รองคณบดีฝ่ายวางแผนพัฒนา คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) และนายรณรง คุรุอังกูร ผู้กำกับภาพยนตร์ มีผู้สนใจส่งผลงานเข้าร่วมประกวดฯ รวมทั้งสิ้นจำนวน 69 ทีม รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ทีมน้ำใสฟิล์ม จากจังหวัดอุดรธานี ได้รับเงินสด 100,000 บาท พร้อมเกียรติบัตร

2) เผยแพร่กิจกรรมวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้

(1) สื่อโทรทัศน์ ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผลิตและเผยแพร่สารคดีเชิงข่าวเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง ทางสถานีโทรทัศน์ที่มีความนิยมของผู้ชมอันดับต้นของประเทศ ได้แก่ ช่อง Mono 29 รายการข่าวเช้า Good Morning Thailand

(2) สื่อวิทยุ ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผลิตสปรอตและเผยแพร่สปรอตทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย และเครือข่าย ได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM.92.5 MHz

(3) สื่อออนไลน์ ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวโครงการ และเผยแพร่ Viral Clip ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดผ่านสื่อออนไลน์

(4) สื่อป้ายประชาสัมพันธ์ ดำเนินการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ธงญี่ปุ่น ติดตั้งในพื้นที่โดยรอบและบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่จัดงานแถลงข่าว

(5) ดำเนินการนำเนื้อหาใน Viral Clip ที่ได้รับรางวัลจากการประกวด มาผลิตเป็นสื่อสร้างสรรค์ (สมุดบันทึก) จำนวน 500 เล่ม

ผลงานการประกวด Viral Clip “SAVE RIVER คืบน้ำใส ให้แม่น้ำ คู คลอง”

3.3.2 โครงการสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำและเครือข่ายบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เขตรน้ำฝน

กรมทรัพยากรน้ำดำเนินโครงการสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำและเครือข่ายบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เขตรน้ำฝน เพื่อสนับสนุนให้กลุ่มผู้ใช้น้ำได้รับความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ การดูแลรักษาแหล่งน้ำในชุมชน การแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งน้ำ ปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งน้ำ โดยได้ดำเนินโครงการสนับสนุนกลุ่มผู้ใช้น้ำ จำนวน 19 โครงการ 37 กลุ่ม ในพื้นที่ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ส่งผลให้กลุ่มผู้ใช้น้ำได้รับความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และเกิดความเข้มแข็งที่จะดูแลรักษาทรัพยากรน้ำในพื้นที่ด้วยตนเอง

3.3.3 โครงการศึกษาจัดทำองค์ความรู้รองรับภารกิจใหม่ด้านการอนุญาตใช้น้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

กรมทรัพยากรน้ำดำเนินโครงการศึกษาจัดทำองค์ความรู้รองรับภารกิจใหม่ ด้านการอนุญาตใช้น้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 เพื่อศึกษาจัดทำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องรองรับภารกิจใหม่ด้านการอนุญาตใช้น้ำ การควบคุมการใช้น้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รองรับภารกิจปฏิบัติงานตามภารกิจในอนาคต เริ่มดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนกันยายน 2563 ในกระบวนการทำงานมีการจัดประชุมหารือ

ร่วมกัน โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักบริหารจัดการน้ำ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ สำนักส่งเสริมและประสานมวลชน สำนักวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา สำนักส่งเสริมและประสานมวลชน สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำ ระหว่างประเทศ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2 สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6 ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ กลุ่มพัฒนาระบบบริหารและกลุ่มนิติการ อีกทั้งได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กฎหมายระเบียบปฏิบัติเพื่อรองรับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ” จำนวน 2 รุ่น รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 - 3 กรกฎาคม 2563 และรุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 5 - 6 สิงหาคม 2563 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ ซึ่งได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายระเบียบปฏิบัติ จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้ความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการบรรยายให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมรวมจำนวน 176 คน

รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาจัดทำองค์ความรู้รองรับภารกิจใหม่ ด้านการอนุญาตใช้น้ำ
ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

3.3.4 อนุบัญญัติที่กำหนดตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

กรมทรัพยากรน้ำได้ยกร่างกฎหมายระดับอนุบัญญัติที่กำหนดตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำ สาธารณะตามหมวด 6 มาตรา 78 และร่างประกาศกำหนดบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด 7 มาตรา 81 และอยู่ระหว่างการยกร่างอนุบัญญัติตามหมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ สรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

1) โครงการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และยกร่างอนุบัญญัติ ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 78 และร่างประกาศกระทรวงตามมาตรา 81)

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 78 ให้อำนาจกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกกฎกระทรวงเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำสาธารณะ เพื่อใช้ในการควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ไม่ใช่การขออนุญาตใช้น้ำ เพื่อให้การใช้และการพัฒนาน้ำสอดคล้องกับการอนุรักษ์อย่างยั่งยืนและรักษาคุณภาพของน้ำ ส่วนมาตรา 81 ให้ออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการให้ไปเป็นตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ ซึ่งออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งการที่เจ้าพนักงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงต้องมีแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน และการส่งเสริมให้ชุมชนในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำ จึงต้องดำเนินการยกร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 78 และประกาศกระทรวงตามมาตรา 81 ดังกล่าว

กรมทรัพยากรน้ำจ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินโครงการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และยกร่างอนุบัญญัติ ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 78 และร่างประกาศกระทรวงตามมาตรา 81) โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2562 ถึงวันที่ 12 เมษายน 2563 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) ร่างกฎกระทรวงหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำ
สาธารณะ พ.ศ.

(2) ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดแบบบัตรประจำตัว
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

(3) แนวปฏิบัติในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

(4) ข้อเสนอกลไกการดำเนินงานเพื่อเตรียมการรองรับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ที่กำหนดในร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 78 เป็นการอนุรักษ์และพัฒนา
ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ต้องใช้และพัฒนาน้ำอย่างยั่งยืน การใช้น้ำต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ทรัพยากรน้ำ
หรือการเสื่อมสภาพของน้ำ กำหนดหน้าที่ให้แก่ผู้ใช้น้ำบริเวณแหล่งน้ำสาธารณะที่จะก่อสร้าง ติดตั้งอุปกรณ์
หรือใช้กรรมวิธีในการตรวจวัดคุณภาพน้ำภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้อำนาจอธิบดี
กรมทรัพยากรน้ำที่จะสั่งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่แหล่งน้ำสาธารณะและจ่ายค่าทดแทน
การรื้อถอน รวมถึงหลักเกณฑ์การอนุรักษ์หรือพัฒนาอื่นๆ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจะกำหนดตามมาตรา 78 (5) ต่อไป

ส่วนการร่างประกาศตามมาตรา 81 เป็นการกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ของ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จะเป็นผู้ออก โดยมีแบบเช่นเดียวกับบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ
พ.ศ. 2561 ที่ออกโดยกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนสืบสน

นอกจากนี้ในงานวิจัยได้นำเสนอเขตพื้นที่แหล่งน้ำสาธารณะที่ควรอยู่ในการดูแลของ
กรมทรัพยากรน้ำแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ เจ้าพนักงานระดับใด
ควรได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และกลไกการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนา
แหล่งน้ำด้วย

รูปภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับการคณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ
องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน องค์กรผู้ใช้น้ำ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และประชาชนกลุ่มผู้ใช้น้ำ

ครั้งที่ 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ครั้งที่ 2 จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ 3 จังหวัดระยอง

ครั้งที่ 4 จังหวัดเพชรบุรี

ครั้งที่ 5 จังหวัดขอนแก่น

2) โครงการศึกษาและยกร่างอนุบัญญัติที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ
พ.ศ. ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ (หมวด 4 การจัดสรรน้ำ
และการใช้น้ำ)

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ กำหนดให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม มีหน้าที่และอำนาจออกกฎกระทรวง ตามความในมาตรา 45 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การขอต่อใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการอนุญาต รวมทั้งการขอและการออกใบแทนการอนุญาต การใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม กำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำมีหน้าที่และอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามความในมาตรา 47 เรื่องแบบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและแผนการบริหารจัดการน้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม และออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามความในมาตรา 51 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตั้งเครื่องมือวัดหรือปริมาณน้ำที่ใช้และการเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการตรวจสอบและควบคุมการใช้น้ำ ทรัพยากรน้ำสาธารณะของผู้รับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม

กรมทรัพยากรน้ำจ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินโครงการศึกษาและยกร่างอนุบัญญัติที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ (หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ) โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563 ถึง 28 เมษายน 2564 ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะได้ร่างอนุบัญญัติเกี่ยวกับหมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมทรัพยากรน้ำ ที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 5 ฉบับ มีการสร้างความรับรู้ให้แก่ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ คณะกรรมการลุ่มน้ำ องค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มีความรู้ความเข้าใจอนุบัญญัติ (กฎหมายลำดับรอง) อันเป็นการลดความขัดแย้งจากการบังคับใช้อนุบัญญัติในอนาคต และได้ขึ้นตอนกระบวนการและแนวปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใต้หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ

3.3.5 โครงการจัดหาเครื่องจักรกลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานด้านปฏิบัติงานหนึ่ง (Operator) ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 6 มาตรา 78 รวมถึงการใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟู ตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา 6) เพื่อสนับสนุนการเกษตรของประชาชนในพื้นที่นอกเขตชลประทานหรือในพื้นที่เกษตรน้ำฝนอย่างเป็นระบบ ปัจจุบันแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดกลาง (อ่าง ฝาย หนอง กุด บึง ที่มีความจุมากกว่า 2 ล้านลูกบาศก์เมตร, พื้นที่รับผลประโยชน์มากกว่า 2,000 ไร่ หรือพื้นที่ครอบคลุมมากกว่า 1 จังหวัด) ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำ จำนวน 401 แห่ง ความจุแหล่งน้ำรวม 2,002.41 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ 2,567,075 ไร่ ซึ่งมีการดำเนินการแล้วเสร็จ 94 แห่ง ที่ต้องคอยดูแลบำรุงรักษาเพื่ออนุรักษ์พื้นฟูให้คงสภาพใช้งานได้ และยังไม่ได้ดำเนินการอีก 307 แห่ง แบ่งเป็นนอกเขตพื้นที่ป่า 265 แห่ง ในเขตพื้นที่ป่า 42 แห่ง ซึ่งได้ลงนามความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เพื่อการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในเขต

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์และพื้นที่แหล่งน้ำสาธารณะ จึงมีความจำเป็นมากขึ้นที่ต้องใช้งานเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งในภาวะวิกฤติภัยแล้ง-อุทกภัย และภาวะปกติ และสนับสนุนงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงงานความร่วมมือ (MOU) งานร้องขอจากหน่วยงานอื่นเพื่อเข้าช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์และลดความสูญเสียจากภัยพิบัติด้านน้ำในพื้นที่ของประชาชนที่ประสบภัยได้ทันทั่วถึง โดยวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อจัดหาเครื่องจักรกลเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ รวมถึงการใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ประกอบด้วย

- 1) ประเภทเครื่องสูบน้ำ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซล ขนาด 30 นิ้ว (8 เครื่อง) และสายยางสำหรับสูบลโคลน-ทราย (30 นิ้ว) (8 ชุด)
- 2) ประเภทเครื่องจักรกลก่อสร้าง ได้แก่ รถขุดตักไฮโดรลิก (Excavator) 150 แรงม้า (8 คัน)
- 3) ประเภทรถบรรทุก ได้แก่ รถบรรทุกเทท้าย ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ (รถดั้ม) (16 คัน)
- 4) ประเภทรถเทรลเลอร์ ได้แก่ รถบรรทุกลากจูงพร้อมหางลากพ่วงบรรทุกเครื่องจักรกล (รถเทรลเลอร์) (2 คัน)
- 5) ประเภทเรือดูดโคลน ได้แก่ เรือดูดโคลน สะเทินน้ำสะเทินบก (8 ลำ)

โดยดำเนินการจัดหาเครื่องจักรกล เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค จำนวน 2 แห่ง คือ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 4 และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ รวมถึงการใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

เครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซล ขนาด 30 นิ้ว

รถขุดตักไฮโดรลิก (Excavator) 150 แรงม้า

รถบรรทุกลากจูง

พร้อมหางลากพ่วงบรรทุกเครื่องจักรกล (รถเทรลเลอร์)

รถบรรทุกเท้าย ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ (รถดั้ม)

เรือดูดโคลน สะเทินน้ำสะเทินบก

3.4 การจัดการสภาวะวิกฤติน้ำและอุทกวิทยา

กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการตรวจวัด รวบรวม ติดตาม เผยแพร่ข้อมูล รายงานสถานการณ์น้ำรายวัน รายงานสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำหลากในเขตพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา (EWS) รายงานสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำจากระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ (CCTV) รายงานการติดตามสถานการณ์ปริมาณน้ำท่าและน้ำฝนประจำวัน และรายงานการให้ความช่วยเหลือจากอุทกภัยและภัยแล้งเพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยการสนับสนุนข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อการเฝ้าระวังเตือนภัยล่วงหน้าด้านน้ำในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา และเพื่อการบริหารจัดการน้ำในสภาวะวิกฤติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แผนบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤติน้ำแล้งน้ำท่วม ทั้งนี้ ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.dwr.go.th> แอปพลิเคชัน EWS4Thai และแอปพลิเคชัน DWR4Thai

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณเพื่อการจัดการสภาวะวิกฤติน้ำและอุทกวิทยา แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 3.4.1 การบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤติน้ำ
- 3.4.2 การเตือนภัย
- 3.4.3 อุทกวิทยา

3.4.1 การบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤติน้ำ

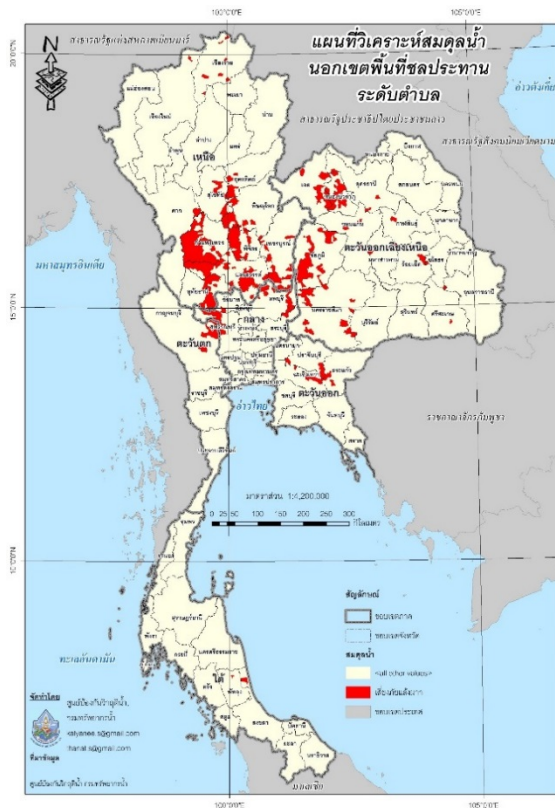
1) โครงการบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤติน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤติน้ำ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการติดตามและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำแล้งหรือน้ำท่วมส่วนหนักรองรับการปฏิบัติงานในพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 - 11 และคณะทำงานติดตามการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤติน้ำในส่วนกลาง ที่ผ่านมาได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่ประสบอุทกภัยและภัยแล้งน้ำได้ครอบคลุมทั้งด้านการเกษตร และอุปโภคบริโภคอย่างเต็มประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ช่วยเหลือประชาชนในภาวะน้ำแล้งและน้ำท่วม ดังนี้

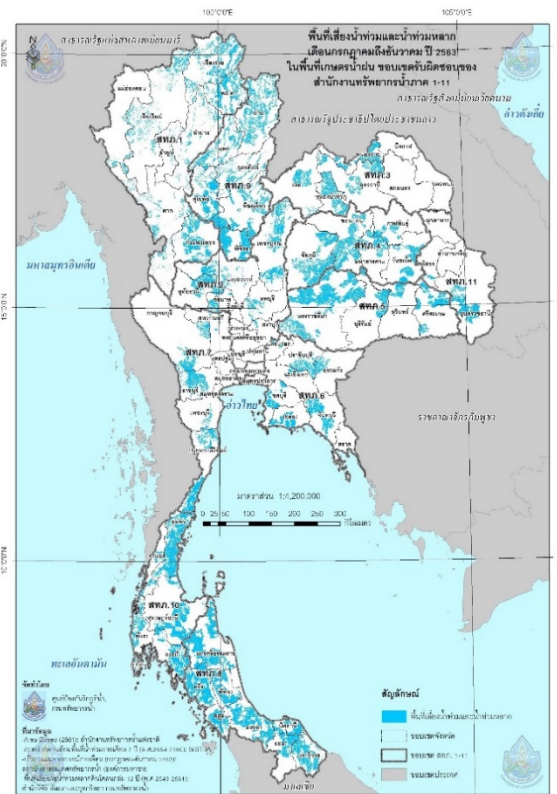
- ภาวะน้ำแล้ง มีการให้ความช่วยเหลือ 48 จังหวัด ปริมาณการสูบน้ำ 109,248,417 ลูกบาศก์เมตร แจกจ่ายน้ำสะอาด จำนวน 18,921,778 ลิตร แจกจ่ายน้ำดื่มบรรจุขวด จำนวนรวม 11,020 ขวด โดยมีประชาชนได้รับการช่วยเหลือด้านน้ำอุปโภคบริโภค จำนวน 451,790 ครอบครัว 1,453,037 ราย และช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร จำนวน 344,950 ไร่

- ภาวะน้ำท่วม มีการให้ความช่วยเหลือ 16 จังหวัด ปริมาณการสูบน้ำ 991,240 ลูกบาศก์เมตร แจกจ่ายน้ำสะอาด จำนวน 156,000 ลิตร แจกจ่ายน้ำดื่มบรรจุขวด จำนวนรวม 19,088 ขวด โดยมีประชาชนได้รับการช่วยเหลือด้านน้ำอุปโภคบริโภค จำนวน 8,954 ครอบครัว 53,464 ราย และช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 43,960 ไร่

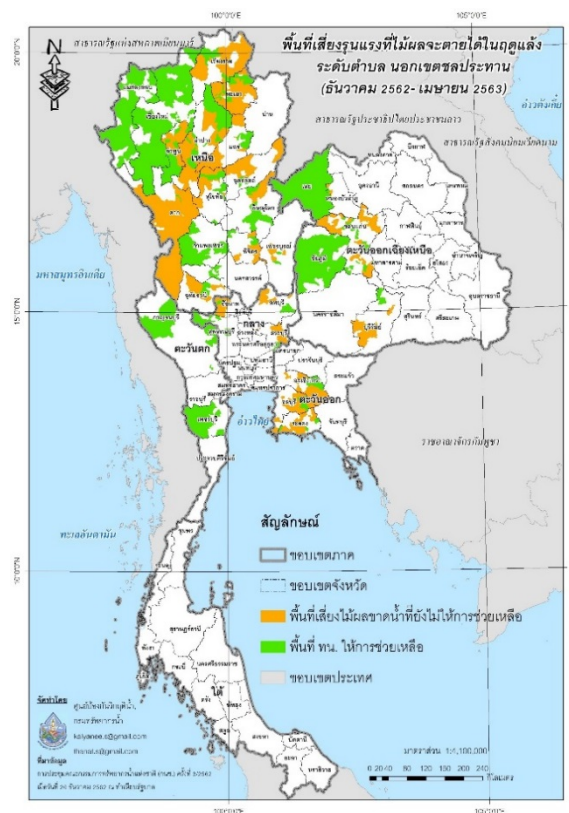

แผนที่วิเคราะห์สมมูลน้ำนอกเขตชลประทาน
ระดับต่ำ

พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมน้ำป่าไหลหลาก ก.ค.-ธ.ค.63
ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน

พื้นที่เสี่ยงรุนแรงที่ไม่ผลจะตายในฤดูแล้งระดับต่ำ นอกเขตชลประทาน
(ธ.ค.62- เม.ย.63)

นอกจากนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ไม้ผล ไม้ยืนต้น) นอกเขตชลประทาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 มอบกรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนสนับสนุนพื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นเสี่ยงขาดแคลนน้ำขั้นรุนแรงยืนต้นตาย จำนวน 0.37 ล้านไร่ ในพื้นที่ 30 จังหวัด พร้อมทั้งจัดทำแผนและมาตรการเสนอโดยด่วน โดยกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการสำรวจความต้องการความช่วยเหลือในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรผ่าน Web Application ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งภายหลังเกษตรจังหวัดได้ตรวจสอบและยืนยันข้อมูลเพื่อรายงานต่อกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 ยืนยันพื้นที่เสี่ยงนอกเขตชลประทาน จำนวน 30 จังหวัด 207 อำเภอ 1,078 ตำบล เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 67,318 ราย ได้รับความช่วยเหลือแล้ว 158,798 ไร่ เกษตรกร 25,226 ราย โดยได้รับความช่วยเหลือและไม่พบปัญหาภัยแล้งแล้ว 4 จังหวัด คือ จังหวัดนครสวรรค์ หนองบัวลำภู ชัยภูมิ และชลบุรี

กรมทรัพยากรน้ำมีแผนการดำเนินงาน โดยสรุป ดังนี้

แนวทางการช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง (พืชสวน ไม้ยืนต้น)
โดย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ
กรณีมีแหล่งน้ำผิวดิน
หากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ดำเนินการได้ ไม่รอมอบหมาย ส่วนบริหารจัดการน้ำ ดำเนินการ
หากเกินขีดความสามารถ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ประสานงานกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือ กรมชลประทาน หรือ หน่วยงาน ระดับท้องถิ่น ดำเนินการ

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
กรณีไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน
ศูนย์เฉพาะกิจ
ช่วยเหลือประชาชน
ในสถานการณ์ภัยแล้ง
ระบบขอความช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยแล้วออนไลน์
<http://1310.dgr.go.th>
หรือ
Call
โทร. 02 666 7000 กด 1
และ 095 949 7000

1) แบบสำรวจการปลูกพืชสวน ไม้ยืนต้น นอกเขตชลประทาน
<https://fruit.dwr.go.th>
2) คู่มือการกรอกแบบสำรวจ
<https://file.dwr.go.th/s/HpoezWagH2aXHpz#pdfviewer>

รายงานปัญหาภัยแล้ง
ศูนย์ป้องกันภัยพิบัติ
โทร. 02 271 6000 ต่อ 6140

1) ระยะเร่งด่วน หากพื้นที่เสี่ยงภัยมีแหล่งน้ำผิวดินเพียงพอ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค จะดำเนินการสูบน้ำหรือบรรทุกน้ำส่งช่วยเหลือพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาทันที แต่หากเกินขีดความสามารถของสำนักงาน ทรัพยากรน้ำภาค ให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน หรือหน่วยงานท้องถิ่น ดำเนินการแก้ไขปัญหา

2) ระยะสั้น

(1) ดำเนินการสำรวจพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ไม้ผล ไม้ยืนต้น) และลงข้อมูล ผ่าน Web Application (<http://fruit.dwr.go.th>) โดยสำรวจกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล รวมกลุ่มกันอย่างน้อย 8 คน ข้อมูลที่สำรวจประกอบด้วย ข้อมูลตัวแทนกลุ่มเกษตรกร พื้นที่ปลูกไม้ผล แหล่งน้ำที่ใช้ในปัจจุบัน พิกัดพื้นที่ รูปถ่าย และความต้องการความช่วยเหลือ

แบบฟอร์มการสำรวจพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร หน้า Web Application

ผลการสำรวจ พบว่า มีพื้นที่ขอรับความช่วยเหลือ จำนวน 288,337 ไร่ 515 ตำบล 179 อำเภอ มีเกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 2,183 กลุ่ม เพิ่มเติมจากมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา อุดรธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ปราจีนบุรี และน่าน โดยสรุปผลการสำรวจข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ไม่ผล ไม่ยืนต้น) นอกเขตชลประทาน ได้ดังตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	จังหวัด	ผลการสำรวจพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ไม่ผล ไม่ยืนต้น)			
		อำเภอ	ตำบล	จำนวน (กลุ่ม)	พื้นที่ (ไร่)
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1					
1	เชียงใหม่	18	36	114	23,772.70
2	ลำพูน	4	8	79	18,570.93
3	ลำปาง	10	37	76	3,747.80
4	กำแพงเพชร	5	9	13	1,611.00
5	ตาก	6	10	45	4,605.90
6	เชียงราย	5	6	29	14,501.00
7	แม่ฮ่องสอน	-	-	-	-
8	พะเยา	8	38	162	10,368.00
รวม 8 จังหวัด		56	144	518	77,177.33
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2					
1	ลพบุรี	5	20	20	3,833.00
2	เพชรบูรณ์	3	6	6	472.00
3	สระบุรี	3	18	18	5,955.00
4	อุทัยธานี	4	11	21	2,663.00
5	นครสวรรค์	3	4	10	131.00
6	ชัยนาท	4	15	54	816.25

ลำดับที่	จังหวัด	ผลการสำรวจพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ไม้ผล ไม้ยืนต้น)			
		อำเภอ	ตำบล	จำนวน (กลุ่ม)	พื้นที่ (ไร่)
7	พระนครศรีอยุธยา	1	1	1	1.20
รวม 7 จังหวัด		23	75	130	13,871
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 3					
1	เลย	12	32	359	7,761.00
2	หนองบัวลำภู	1	4	10	721.00
3	อุดรธานี	1	1	1	40.00
รวม 3 จังหวัด		14	37	370	8,522
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 4					
1	ชัยภูมิ	2	2	2	10.00
2	ขอนแก่น	4	9	127	2,013.00
3	ร้อยเอ็ด	1	1	1	5.00
4	มหาสารคาม	1	1	1	10.00
รวม 4 จังหวัด		8	13	131	2,038.00
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5					
1	บุรีรัมย์	10	39	141	7,244.62
รวม 1 จังหวัด		10	39	141	7,244.62
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6					
1	ฉะเชิงเทรา	7	18	23	6,245.00
2	ชลบุรี	4	15	29	801.00
3	ระยอง	6	22	31	24,469.00
4	ปราจีนบุรี	1	1	1	4.00
รวม 4 จังหวัด		18	56	84	31,519.00
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7					
1	เพชรบุรี	4	12	42	5,599.00
2	สุพรรณบุรี	2	2	7	341.50
3	กาญจนบุรี	4	16	30	981.00
รวม 3 จังหวัด		10	30	79	6,921.50
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9					
1	อุดรดิตถ์	4	11	26	6,151.00
2	สุโขทัย	6	21	338	76,234.00
3	พิษณุโลก	1	5	9	2,232.00
4	พิจิตร	12	34	192	3,641.90
5	แพร่	5	24	131	39,493.20
6	น่าน	12	26	34	13,291.00
รวม 6 จังหวัด		40	121	730	141,043.10
รวมทั้งสิ้น 35 จังหวัด		179	515	2,183	288,337.00

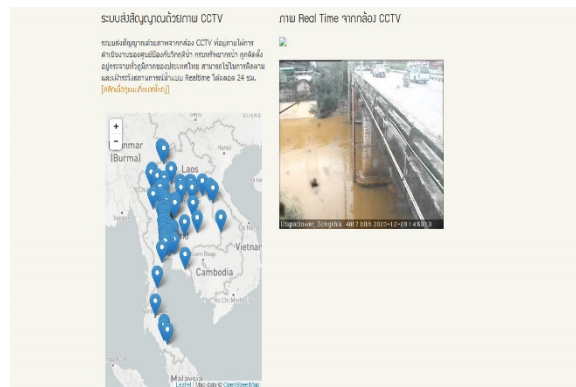
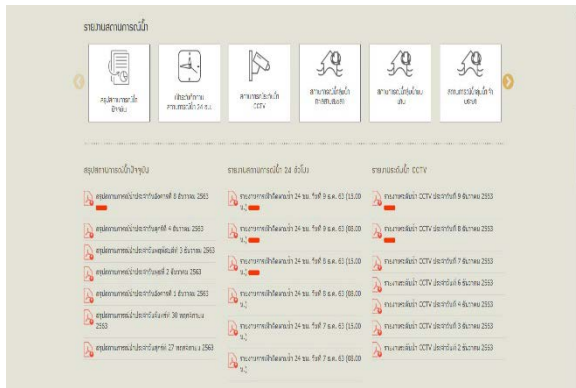
(2) กรมทรัพยากรน้ำได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และผู้ว่าราชการจังหวัด 31 จังหวัด (มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เพื่อร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยการสำรวจพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ไม้ผล ไม้ยืนต้น) นอกเขตชลประทาน

3) การแก้ไขปัญหาหระยะกลางและระยะยาว ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพบว่า จำนวน 1,860 จุด เป็นความต้องการน้ำผิวดินร้อยละ 18 และการขุดเจาะและเป่าล้างบ่อบาดาล ร้อยละ 82 โดยกรมทรัพยากรน้ำได้จัดส่งข้อมูลให้กับกระทรวงพลังงานเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ซึ่งมีกลุ่มที่มีศักยภาพสามารถดำเนินการได้ 324 กลุ่ม โดยอาจขอใช้งบประมาณจากกองทุนพัฒนาพลังงานหรือภาคเอกชน ในรูปแบบของ Corporate Social Responsibility (CSR)

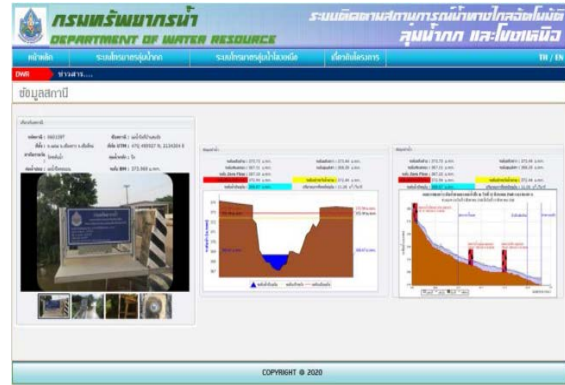
2) โครงการพัฒนาศูนย์ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ระยะที่ 1

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ระยะที่ 1 เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล ตลอดจนปรับปรุงระบบการเก็บ การเชื่อมโยงข้อมูลของศูนย์เมขลาให้มีระบบที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป ทั้งนี้ เพื่อให้กรมทรัพยากรน้ำมีข้อมูลเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ แบบ Real-time ทันต่อสถานการณ์ มีระบบฐานข้อมูลของกรมทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ ที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเป็นไปตามมาตรฐานที่ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด โดยมีระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของกรมทรัพยากรน้ำ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สำหรับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกรมทรัพยากรน้ำ เช่น กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร เป็นต้น มีฐานข้อมูลกลางในการบริหารจัดการน้ำนอกเขตชลประทานระดับลุ่มน้ำสาขาของกรมทรัพยากรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ทำให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำได้โดยง่ายผ่านระบบ Web Service และ Web Application ตลอดจนสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินได้

3) โครงการพัฒนาระบบติดตามสถานการณ์น้ำทางไกลอัตโนมัติ (ลุ่มน้ำกก โขงเหนือ แม่กลอง และสาละวิน)

โครงการพัฒนาระบบติดตามสถานการณ์น้ำทางไกลอัตโนมัติ (ลุ่มน้ำกกและโขงเหนือ และลุ่มน้ำแม่กลองและสาละวิน) เป็นการดำเนินการเพื่อให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติน้ำหรือศูนย์เมขลาที่เป็นหน่วยปฏิบัติการ สามารถบรรลุภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค อุทกภัย และหาสมดุลการใช้น้ำของประเทศโดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดยการติดตั้งสถานีตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ พร้อมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์สารสนเทศเพื่อการบริหารและแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ด้านน้ำท่วม ด้านบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ในพื้นที่ลุ่มน้ำทั้ง 22 ลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำสาขา 254 ลุ่มน้ำทั่วประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ ทั้งด้านการอุปโภคบริโภค และอุทกภัย และการหาสมดุลน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำสามารถรับรู้ข้อมูลและติดตามสถานการณ์น้ำในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที ช่วยลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่

4) โครงการศึกษาประเมินศักยภาพและพัฒนาระบบตรวจวัดปริมาณน้ำเก็บกักในแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่พัฒนาโดยกรมทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคตะวันตก

โครงการศึกษาประเมินศักยภาพและพัฒนาระบบตรวจวัดปริมาณน้ำเก็บกักในแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่พัฒนาโดยกรมทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคตะวันตก เป็นการดำเนินงานสำรวจและประเมินปริมาณความจุของแหล่งน้ำขนาดเล็ก ในพื้นที่ภาคต่างๆ ที่เป็นแหล่งน้ำดิบ เพื่อการอุปโภค บริโภค และการใช้น้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดยการติดตั้งระบบตรวจวัดปริมาณน้ำเก็บ

กักในแหล่งน้ำขนาดเล็ก ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคตะวันตก และพัฒนาฐานข้อมูล แหล่งน้ำที่มีอยู่ เพื่อให้ทราบถึงปริมาณน้ำต้นทุน (ระดับน้ำและปริมาณน้ำ) ของแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่แหล่งน้ำ ก่อให้เกิดการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าและการสร้างการตระหนักรู้ ในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ของชุมชนและประชาชน

5) โครงการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่ง ข้อมูลสัญญาณภาพ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินโครงการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและ ระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ โดยดำเนินการตรวจสอบ ซ่อมบำรุงรักษาสถานีตรวจวัดสถานภาพน้ำทางไกล อัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณด้วยภาพที่มีการติดตั้งตามสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 -11 ให้สามารถ ส่งข้อมูลมายังศูนย์ข้อมูลกลางได้ทุกสถานีตามปกติตลอด 24 ชั่วโมงและเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากระบบและ อุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการติดตั้งอยู่ในที่โล่งแจ้ง และใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดการชำรุดและเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ส่งผลต่อข้อมูลตรวจวัดที่ได้รับลดน้อยลง และข้อมูล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านสถานการณ์น้ำล่วงหน้าไม่มีประสิทธิภาพ ในเรื่องการพยากรณ์ เฝ้าระวัง และ เตือนภัยด้านวิกฤติน้ำได้ สำหรับกิจกรรมของโครงการฯ ดำเนินการโดยการตรวจสอบระบบของสถานีระบบ ตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สถานีระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูล สัญญาณภาพได้รับการตรวจสอบจำนวน 100 สถานี ทำให้สามารถติดตามข้อมูลได้ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อการบริหาร จัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ สามารถลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ได้

3.4.2 การเตือนภัย

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547 เห็นชอบโครงการจัดทำระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System : EWS) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย – ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมทรัพยากรน้ำเสนอ และในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2558 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการติดตั้งสถานีเตือนภัย จำนวน 1,546 สถานี ครอบคลุม 4,911 หมู่บ้าน โดยติดตั้งอุปกรณ์ในที่โล่งแจ้ง ทำงานตลอด 24 ชั่วโมง ในพื้นที่ภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูง ที่ราบสูง และพื้นที่ทุรกันดาร ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System: EWS) เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์น้ำ และจำเป็นต้องได้รับการบำรุงรักษาสถานี ให้มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา ซ่อมแซมหรือปรับปรุงตามความจำเป็นและอายุใช้งานของอุปกรณ์ เพื่อลดการสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

ตารางผลการดำเนินงานโครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning)

สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา

โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.																รวม
	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	
โครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning)																	
- งบประมาณ (ล้านบาท)	49.97	9.95	8.36	26.00	71.15	105.58	155.60	152.35			293.95					135.00	1,007.91
- จำนวนสถานี	170	25	16	41	129	204	268	200			493					250	1,796
- จำนวนสถานี สะสม	170	195	211	252	381	585	853	1,053	1,053	1,053	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,796	1,796
- จำนวน หมู่บ้าน ครอบคลุม	340	64	54	140	391	565	820	833			1,704					571	5,482
โครงการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม - ดินถล่ม(Early Warning)																	
- งบประมาณ (ล้านบาท)					10.28	9.70	12.53	12.50	10.00	16.63	17.57	20.21	20.33	20.33	20.33	26.00	196.40
โครงการซ่อมแซมระบบ Early Warning ในพื้นที่ราบเชิงเขา																	
- จำนวนสถานี															129	110	
- งบประมาณ (ล้านบาท)															42.00	37.65	79.65

หมายเหตุ : โครงการซ่อมแซมระบบ Early Warning ในพื้นที่ราบเชิงเขา เป็นการซ่อมแซมทั้งระบบ

รายงานผลการปฏิบัติงานในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

เป้าหมาย การให้บริการ	ประเภท ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2563												รวมทั้งสิ้น ปี 2563 (ค่าเฉลี่ย)	
		ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ค่า เป้าหมาย	หน่วยนับ
		ต.ค. 62	พ.ย. 62	ธ.ค. 62	ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63		
จำนวนหมู่บ้าน (สถานีเตือนภัย ล่วงหน้า) ที่ได้รับ การบำรุงรักษา ระบบเตือนภัย ด้านน้ำให้มี ความพร้อม ในการใช้งาน	เชิงปริมาณ	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	1,546	สถานี
ผลการปฏิบัติงาน		1,294	1,265	1,195	1,215	1,160	1,182	1,182	1,290	1,288	1,325	1,315	1,282	1,249	สถานี
		83.70	81.82	77.30	78.59	75.03	76.46	76.46	83.44	83.31	85.71	85.06	82.92	80.82	ร้อยละ
ประชาชนได้รับ ข้อมูลแจ้งเตือน ล่วงหน้าได้ตรง ต่อเหตุการณ์ น้ำท่วมน้ำป่า ไหลหลาก	เชิงคุณภาพ	ร้อยละ 80													
ค่าเป้าหมาย		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ร้อยละ
จำนวน การเตือนภัย		31	12	-	-	2	-	17	29	83	87	422	207	890	ครั้ง
		94	33	-	-	3	-	54	99	263	275	1,428	740	2,989	หมู่บ้าน
รวมผล การปฏิบัติงาน (ร้อยละ)		91.85	90.91	88.65	89.29	87.52	88.23	88.23	91.72	91.66	92.85	92.53	91.46	90.41	

หมายเหตุ : - ตัวชี้วัดตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คือ จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับ
การเพิ่มประสิทธิภาพบำรุงรักษาระบบเตือนภัยด้านน้ำ จำนวน 1,546 หมู่บ้าน
- ผลการปฏิบัติงาน คือ ความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลจากสถานีสนามเข้าสู่สถานีหลัก เพื่อประมวลผลที่
กรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งกำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนสถานีทั้งหมด

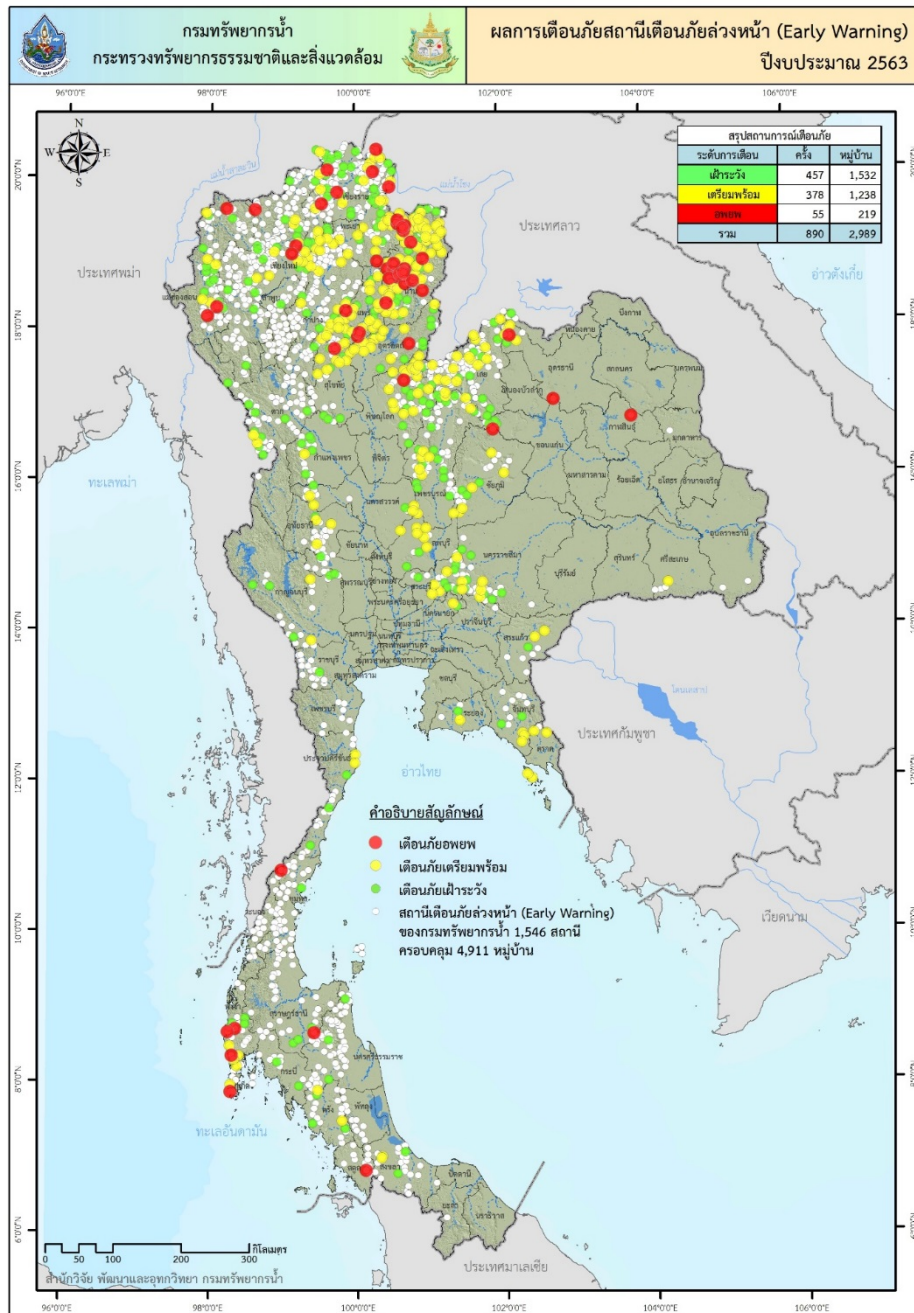
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำมีแผนงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการเตือนภัย ประกอบด้วย

1) โครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา จำนวน 250 สถานี (คาดว่าจะเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564) เพื่อขยายพื้นที่บริการเป็น 1,796 สถานี และครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยไม่น้อยกว่า 5,482 หมู่บ้าน

2) โครงการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning) จำนวน 1,546 สถานี ครอบคลุม 4,911 หมู่บ้าน โดยการตรวจสอบระบบการทำงาน การซ่อมบำรุงรักษาระบบเตือนภัย การเข้าบริการระบบสื่อสาร ระบบข้อมูลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอย่างสม่ำเสมอและการเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ

3) โครงการซ่อมแซมระบบ Early Warning ในพื้นที่ราบเชิงเขา จำนวน 110 สถานี (คาดว่าจะเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564) เป็นการซ่อมแซมระบบเตือนภัยที่มีอายุการใช้งานเกินกว่า 8 ปี หรืออุปกรณ์เครื่องมือได้รับความเสียหายจากการใช้งานตามปกติ

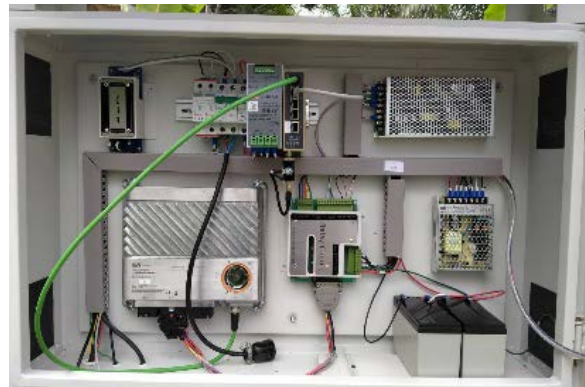
4) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้รู้ประจำสถานีเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา จำนวน 1,546 สถานี เป็นการพัฒนาศักยภาพในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้าและเสริมศักยภาพเครือข่ายการเฝ้าระวังให้มีความพร้อมในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถถ่ายทอดความรู้ในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือนภัยน้ำหลาก-ดินถล่มแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้ โดยจัดฝึกอบรมซ้ำเสริม 24 รุ่น จำนวน 1,350 คน

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีผลการแจ้งเตือนภัยจากระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System: EWS) รวม 890 ครั้ง ครอบคลุม 2,989 หมู่บ้าน ดังนี้

- ระดับเฝ้าระวัง (สีเขียว) 457 ครั้ง ครอบคลุม 1,532 หมู่บ้าน เมื่อปริมาณน้ำฝน ณ สถานีตรวจวัด อยู่ที่ระดับ 55% ของปริมาณน้ำฝนวิกฤติ
- ระดับเตรียมพร้อม (สีเหลือง) 378 ครั้ง ครอบคลุม 1,238 หมู่บ้าน เมื่อปริมาณน้ำฝน ณ สถานีตรวจวัด อยู่ที่ระดับ 65% ของปริมาณน้ำฝนวิกฤติ
- ระดับอพยพ (สีแดง) 55 ครั้ง ครอบคลุม 219 หมู่บ้าน เมื่อปริมาณน้ำฝน ณ สถานีตรวจวัด อยู่ที่ระดับ 80% ของปริมาณน้ำฝนวิกฤติ

การแจ้งเตือนภัยจากระบบดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับการแจ้งข้อมูลอุทกวิทยาเพื่อการเฝ้าระวังเตือนภัยที่ถูกต้อง ช่วยให้ประชาชนสามารถเฝ้าระวังและเตรียมการอพยพได้ทันเวลา ทำให้ไม่เกิดการสูญเสีย

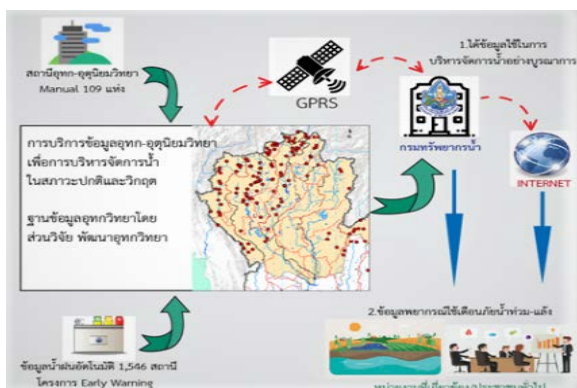

3.4.3 อุทกวิทยา

1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายสถานีอุทกวิทยาเพื่อรองรับการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการวิเคราะห์ปริมาณและคุณภาพน้ำ จัดทำข้อมูลด้านอุทกวิทยา พัฒนาคณะความรู้ และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยมีการให้บริการข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาให้กับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถานศึกษาต่างๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ อัตลักษณ์เฉพาะของเครือข่ายสถานีอุทกวิทยา อุทกวิทยาของกรมทรัพยากรน้ำ คือ สถานีส่วนใหญ่อยู่บนพื้นที่ต้นน้ำและภูเขาสูง ซึ่งในการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา จากเครือข่ายสถานีที่ครอบคลุมพื้นที่แบบบูรณาการ โดยปัจจุบัน กรมทรัพยากรน้ำยังมีเครือข่ายสถานีไม่สมบูรณ์

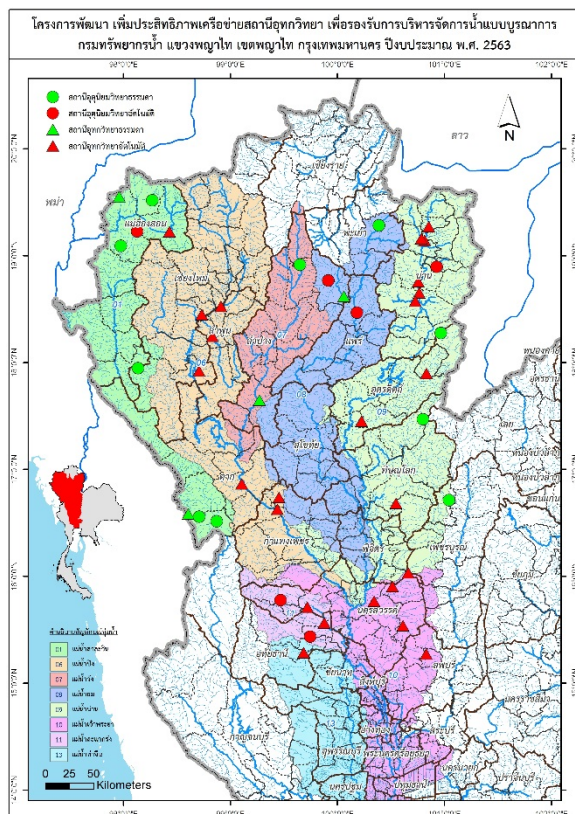
กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายสถานีอุทกวิทยาเพื่อรองรับการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ โดยการติดตั้งสถานีอุทกวิทยาอัตโนมัติ จำนวน 25 สถานี สถานีอุทกวิทยาธรรมดา จำนวน 4 สถานี สถานีอุตุนิยมวิทยาอัตโนมัติ จำนวน 7 สถานี และสถานีอุตุนิยมวิทยาธรรมดา จำนวน 9 สถานี ปรับปรุงสถานีอุทกวิทยาธรรมดา 108 สถานี จัดตั้งศูนย์ติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาในส่วนกลางและภูมิภาค และจัดทำระบบฐานข้อมูลและระบบจำลองสถานการณ์น้ำเพื่อการพยากรณ์และบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำสาละวิน โขง (เหนือ) กก ปิง วัง ยม น่าน สะแกกรังและเจ้าพระยา เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา จากเครือข่ายสถานีอุทกวิทยาที่ครอบคลุมพื้นที่ และหน่วยงานสามารถใช้เป็นกลไกเครื่องมือในการบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะน้ำแล้ง น้ำท่วม วางแผนรับมือสถานการณ์น้ำในอนาคต เป็นการส่งเสริมให้การบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการในระดับประเทศมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงศักยภาพของกลุ่มน้ำ และประโยชน์สูงสุด เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบลุ่มน้ำเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือ ได้แก่ ลุ่มน้ำสาละวิน โขง (เหนือ) กก ปิง วัง ยม น่าน สะแกกรัง และเจ้าพระยา

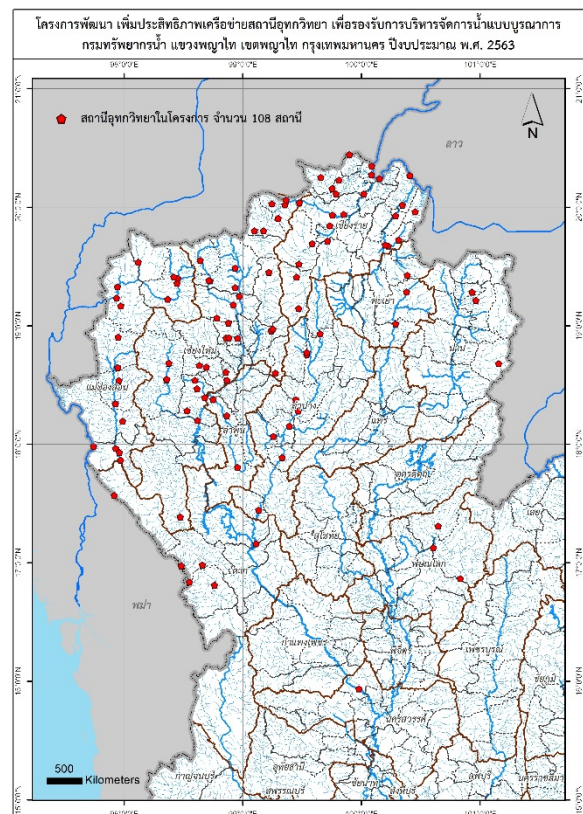
ระบบพยากรณ์และการบริหารจัดการน้ำ

สถานีอุทกวิทยาทางไกลอัตโนมัติ

ที่ตั้งสถานีอุทก-อุตุนิยมวิทยา (ติดตั้ง 45 สถานี)

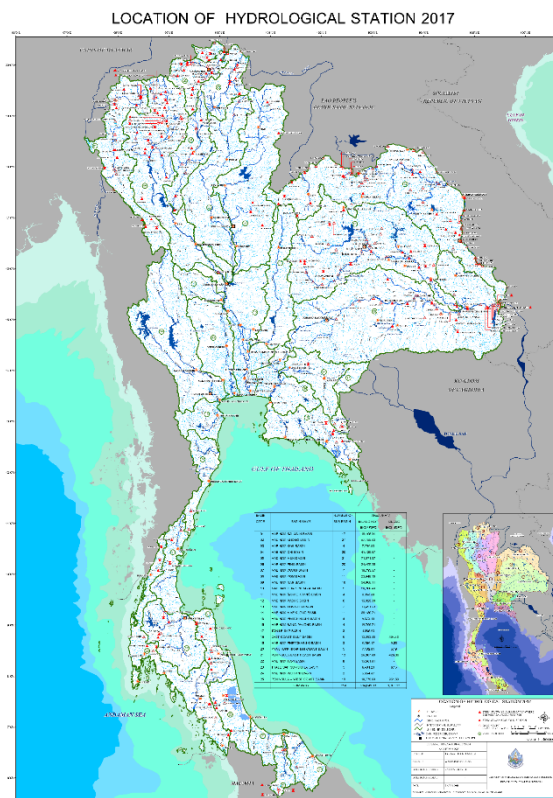
ที่ตั้งสถานีอุทกวิทยา (ปรับปรุง 108 สถานี)

2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาเพื่อการบริหารจัดการน้ำ

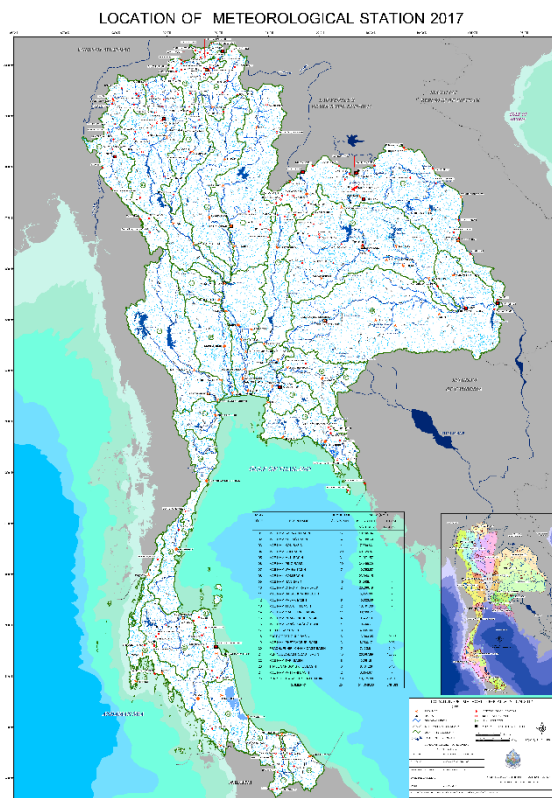
กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ จัดทำ เผยแพร่ และให้บริการข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาผ่านระบบฐานข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยา “HYDRO WEBBASE” จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2547 และระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บและบริการข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยา “ISHYDRO” จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2549 โดยทั้ง 2 ระบบนี้ มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานที่สอดคล้องและสนับสนุนกัน โดยปัจจุบันระบบฐานข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาทั้ง 2 ระบบ ประสบปัญหาในการใช้งาน เนื่องจากพื้นที่จัดเก็บข้อมูลไม่เพียงพอต่อปริมาณข้อมูลที่เพิ่มขึ้น จำนวนผู้ให้บริการมากขึ้นทุกปี ระบบฐานข้อมูลเดิมไม่รองรับการนำเข้าข้อมูลจากสถานีอัตโนมัติ ไม่รองรับการประมวลผลข้อมูลเชิงพื้นที่ และไม่รองรับ Platform ของ Social Media

กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาเพื่อการบริหารจัดการน้ำ เพื่อเป็นการบูรณาการระบบฐานข้อมูลเดิมทั้ง 2 ระบบ ให้อยู่ในรูปแบบของระบบเดียวกัน สามารถวิเคราะห์ ประมวลผล และแสดงผลในรูปแบบข้อมูลเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับระบบลุ่มน้ำใหม่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้ จากการพัฒนาฐานข้อมูลทำให้หน่วยงานมีระบบคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์สำหรับระบบฐานข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาเพื่อการบริหารจัดการน้ำ มีระบบบริการข้อมูลสืบค้นข้อมูล แสดงผล บริการข้อมูลบน Platform ของ Social Media ที่สามารถรองรับการทำงาน Mobile Application บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับ

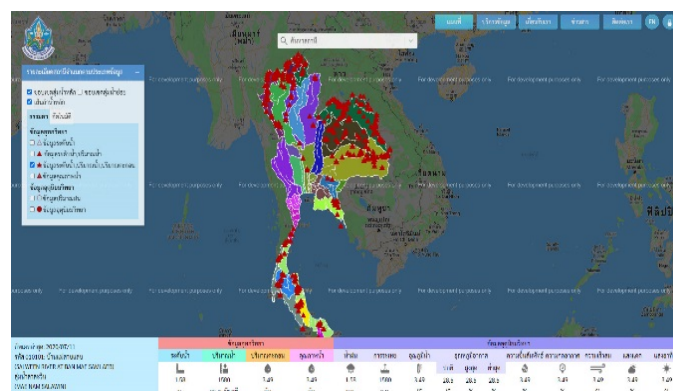
สถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งบุคลากรกรมทรัพยากรน้ำสามารถวิเคราะห์ประมวลผล และบริการข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยาได้ ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อสถานการณ์

HYDROLOGICAL STATION 2017

METEOROLOGICAL STATION 2017

ฐานข้อมูลอุทกวิทยา

3) โครงการตรวจวัดปริมาณน้ำ การเคลื่อนตัวของตะกอนและตะกอนท้องน้ำแม่น้ำโขงร่วมไทย-ลาว

กรมทรัพยากรน้ำ ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission Secretariat : MRCS) ดำเนินโครงการตรวจวัดปริมาณน้ำ การเคลื่อนตัวของตะกอน และตะกอนท้องน้ำแม่น้ำโขงร่วมไทย-ลาว (Implementation Plan of the Discharge and Suspended Sediment Transport Measurements on The Mekong Mainstream) จำนวน 6 สถานี ได้แก่ 1) สถานี

แม่น้ำโขงที่เชียงแสน-ต้นฝั้ง 2) สถานีแม่น้ำโขงที่เชียงคาน-सानะคาม 3) สถานีแม่น้ำโขงที่หนองคาย-ท่านาแล้ง 4) สถานีแม่น้ำโขงที่นครพนม-ท่าแขก 5) สถานีแม่น้ำโขงที่มุกดาหาร-สวนเขต และ 6) สถานีแม่น้ำโขงที่โขงเจียม-บ้านใหม่สิงห์สัมพันธ์ โดยมี MRCS เป็นหน่วยประสานงานกลางและถ่ายโอนภารกิจให้กรมทรัพยากรน้ำ ปี พ.ศ. 2558 เพื่อปรับปรุงสมการความสัมพันธ์ระหว่างระดับน้ำและปริมาณ และพัฒนาวิธีการตรวจวัด รวบรวม และการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ซึ่งข้อมูลทางอุทกวิทยาที่ได้จากสถานีแม่น้ำโขงจำนวน 6 สถานี ได้แก่ ข้อมูลปริมาณน้ำ ข้อมูลตะกอนแขวนลอย ข้อมูลตะกอนท้องน้ำ รูปตัดขวางลำน้ำ และข้อมูลระดับน้ำ ทำให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการติดตามสถานการณ์น้ำ การเฝ้าระวัง ประกอบการตัดสินใจ เพื่อลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนใช้ในการติดตามผลกระทบจากการพัฒนาเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำในกลุ่มแม่น้ำโขง

4) โครงการบำรุงรักษาเครือข่ายสถานีอุตุ-อุทกวิทยาแม่น้ำโขง (Mekong – HYCOS)

กรมทรัพยากรน้ำร่วมกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission Secretariat : MRCS) ดำเนินโครงการตรวจสอบติดตามระบบของวัฏจักรอุทกวิทยาในกลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong-Hydrological Cycle Observing System : Mekong-HYCOS) โดยจัดตั้งสถานีเครือข่ายอุตุ-อุทกวิทยา ในการติดตาม ตรวจสอบ และรับส่งข้อมูลอุตุ-อุทกวิทยาทางไกลอัตโนมัติในกลุ่มแม่น้ำโขงและสาขา โดยกรมทรัพยากรน้ำจะต้องดำเนินการดูแล บำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์สถานี ตามพันธกรณี ภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการบำรุงรักษาเครือข่ายสถานีอุตุ-อุทกวิทยาแม่น้ำโขง (Mekong HYCOS) จำนวน 11 สถานี ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ได้ตามมาตรฐาน สํารวจข้อมูลที่ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือและส่งข้อมูลทันเวลา ทำให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลอุทกวิทยาและอุตุวิทยามาใช้ในการติดตามสถานการณ์น้ำ การเฝ้าระวังประกอบการตัดสินใจ เพื่อลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้เก็บข้อมูลระดับน้ำและข้อมูลปริมาณฝนรายวัน โดยประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลอุทกวิทยา ผ่านเว็บไซต์ MRCS (<https://monitoring.mrcmekong.org/>) สำหรับการติดตามสถานการณ์น้ำ

3.5 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจในการเสนอแนะ จัดทำนโยบายและแผน มาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ บริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ฟื้นฟู รวมทั้งควบคุม ดูแล กำกับ ประสานติดตามประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาวิชาการกำหนดมาตรฐานและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำ ทั้งระดับภาพรวมและระดับลุ่มน้ำเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน ดังนั้น กรมทรัพยากรน้ำจึงต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านน้ำ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพียงพอที่จะสามารถขับเคลื่อนภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำให้สำเร็จลุล่วง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินโครงการสำคัญ ดังนี้

3.5.1 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

3.5.2 โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรน้ำ

3.5.3 งานต่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ

3.5.1 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้มีการทบทวนบทบาทภารกิจ การจัดโครงสร้างอัตรากำลัง ควบคู่กับการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและบุคลากร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อให้พร้อมรับภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ในฐานะหน่วยงานปฏิบัติที่มีหน้าที่และรับผิดชอบในการพัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา ฟื้นฟู อนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ และควบคุมการใช้น้ำ การป้องกันและบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่นอกเขตชลประทานจัดสรรน้ำ รวมถึงการกำหนดมาตรการ ควบคุม กำกับการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำ สาธารณะตามหมวด 6 การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ โดยได้พัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและบุคลากร แบ่งเป็น 7 ด้านหลัก ดังนี้

1) การทบทวนจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของกรมทรัพยากรน้ำ โดยคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563 เห็นชอบในหลักการการขอปรับปรุงโครงสร้างและร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมทรัพยากรน้ำ พร้อมส่งข้อเสนอฯ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการต่อไป

2) การขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนปฏิรูปประเทศด้านการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและบุคลากร

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและบุคลากรเพื่อรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้ต้องดำเนินการแบ่งเป็น 2 ด้านหลัก

2.1) ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร โดยได้จัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงระยะ 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2564) ตามแผนปฏิรูปองค์กรของกรมทรัพยากรน้ำ โดยครอบคลุมใน 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ศึกษา ทบทวน กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ โครงสร้าง ที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากตัดโอนภารกิจบางส่วนให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีผลการดำเนินการ ดังนี้

(1) กรมทรัพยากรน้ำได้ทบทวนแก้ไขประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปาเพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของ ประชาชน พ.ศ. 2554 เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมต่อไป

(2) กรมทรัพยากรน้ำได้จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ กรมทรัพยากรน้ำผ่านการพิจารณาของคณะทำงานแบ่งส่วนราชการภายในกรมทรัพยากรน้ำ และ คณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมจัดส่ง สำนักงาน ก.พ.ร. โดยมีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงโครงสร้าง ดังนี้

(2.1) เพื่อตอบสนองการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งเป็น แผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ ประเด็นปฏิรูปด้านทรัพยากรน้ำตามแผนปฏิรูปประเทศ แผนแม่บท การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 โดยได้น้อมนำหลัก "ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง" มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน รวมถึงการให้ ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์กรผู้ใช้น้ำ และกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อร่วม ผลักดันส่งผลผลิต เป้าหมายบรรลุวิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์ชาติ

(2.2) ปรับบทบาทภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำสู่หน่วยงานปฏิบัติเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน บริหารจัดการน้ำ แก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำท่วมและภัยแล้งในระดับพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ นอกเขตชลประทาน 117 ล้านไร่

(2.3) ปรับบทบาทภารกิจรองรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 6 หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ หมวด 5 ภาวะน้ำแล้งและน้ำท่วม หมวด 6 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ หมวด 8 ความรับผิดชอบแห่งในกรณีทำให้เกิดความเสียหายต่อ ทรัพยากรน้ำสาธารณะ

(2.4) ปรับให้สอดคล้องกับภารกิจที่ตัดโอนไปให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(3) กรมทรัพยากรน้ำได้ยกร่างกฎหมายระดับอนุบัญญัติที่กำหนดตามพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 จำนวน 2 ฉบับ (1) ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการอนุรักษ์ และการพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะตามหมวด 6 มาตรา 78 และ (2) ร่างประกาศกำหนดบัตรประจำตัว พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด 7 และอยู่ระหว่างการยกร่างอนุบัญญัติตามหมวด 4 แห่งพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ในส่วนที่รับผิดชอบจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

(3.1) ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการอนุญาต รวมทั้งการขอและการออกใบแทน ใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม ตามหมวด 4 มาตรา 45

(3.2) ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามที่ไม่ใช้น้ำ จากทางน้ำชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานและไม่ใช้น้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ตามหมวด 4 มาตรา 50

(3.3) ร่างประกาศกรมทรัพยากรน้ำ เรื่องแบบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและแผนการบริหารจัดการน้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สอง และการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ตามมาตรา 47

(3.4) ร่างประกาศกรมทรัพยากรน้ำ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตั้งเครื่องมือวัด หรือปริมาณน้ำที่ใช้และการเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการตรวจสอบและควบคุมการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะของผู้รับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง และประเภทที่สาม พ.ศ.ตามมาตรา 51

(3.5) ร่างประกาศกระทรวงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามหมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

ประเด็นที่ 2 พัฒนาและจัดทำฐานข้อมูล Big Data ที่สามารถใช้ประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ เช่น ข้อมูลสถานการณ์น้ำ จำแนกตามลุ่มน้ำ พื้นที่เสี่ยงภัย เป็นต้น โดยการดำเนินการสามารถพัฒนาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ ระบบเตือนภัยน้ำหลากดินถล่ม สถานีตรวจวัดสถานการณ์น้ำ แผนที่เสี่ยงอุทกภัยและภัยแล้งในลุ่มน้ำสาขา และระบบฐานข้อมูลสถานการณ์พื้นที่เกษตรน้ำฝน จำนวน 1 ระบบ และติดตั้งสถานีเตือนภัยน้ำหลากดินถล่มล่วงหน้าเพิ่มเติม จำนวน 250 สถานี

ประเด็นที่ 3 ปรับกระบวนการขั้นตอนในระดับลุ่มน้ำ และระดับกลุ่มผู้ใช้น้ำให้สอดคล้องกับกฎหมาย และสร้างกลไกเชื่อมโยงกับชุมชนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาระบบ กรมทรัพยากรน้ำจึงได้เตรียมการเพื่อพัฒนาระบบการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มผู้ใช้น้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ และเครือข่ายบริหารจัดการน้ำที่สามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานทั้งระบบ

2.2) ด้านการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล กรมทรัพยากรน้ำได้ทบทวนแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลกรมทรัพยากรน้ำระยะ 5 ปี พ.ศ. 2562 - 2566 ที่ครอบคลุม HR Scorecard ทั้ง 5 มิติ ประกอบด้วย มิติที่ 1 ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ มิติที่ 2 ประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากรบุคคล มิติที่ 3 ประสิทธิผลของการบริหารทรัพยากรบุคคล มิติที่ 4 ความพร้อมรับผิดด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และมิติที่ 5 คุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีผลงานหลักที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์จัดเก็บอัตราค่าจ้างตามโครงสร้างที่เสนอปรับปรุงใหม่ การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินโดยส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านระบบ e-Learning การพัฒนาฐานข้อมูลกำลังคนกรมทรัพยากรน้ำ การสร้างพัฒนาเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานภายใต้แผนการดำเนินความร่วมมือด้านทรัพยากรน้ำไทยและ สปป. ลาว การพัฒนาระบบประเมินผลการปฏิบัติราชการ การจัดการข้อร้องเรียนร้องทุกข์

ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และการจัดสวัสดิการให้บุคลากรของกรมทรัพยากรน้ำ โดยผลการสำรวจความพึงพอใจต่อความผาสุกในองค์กรได้ค่าคะแนนเท่ากับ 3.96 หรือคิดเป็นร้อยละ 79.2 อยู่ในระดับมาก

3) การกำหนดนโยบายกำกับดูแลองค์การที่ดี กรมทรัพยากรน้ำ

ตามนโยบายกำกับดูแลองค์การที่ดี กรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งครอบคลุมนโยบาย 4 ด้าน มีผลการดำเนินการ ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ
1. นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม นโยบายหลัก : กระตุ้น ส่งเสริม เน้นย้ำให้ทุกหน่วยงานในสังกัดดำเนินการ โดยการคำนึงถึงการรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อประโยชน์ส่วนรวม			
1) การดำเนินงานตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ โดยการลดขยะใน 4 ประเภท ได้แก่ การลดขยะมูลฝอย (ร้อยละ 10) ลดการใช้ถุงพลาสติก (ร้อยละ 20) ลดการแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (ร้อยละ 20) และการลดโคมบรรจุอาหาร (ร้อยละ 100)	ผลการดำเนินการตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ภายในหน่วยงาน เป็นไปตามเป้าหมาย	ปริมาณขยะที่ลดลงได้ตามเป้าหมาย	คิดเป็นร้อยละ 100
2) การดำเนินกิจกรรมสำนักงานสีเขียว	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการตามกิจกรรมสำนักงานสีเขียว	อย่างน้อย 2 กิจกรรม จากกิจกรรมทั้งหมด 4 กิจกรรม (ไฟฟ้า น้ำ วัสดุ 5 ส.)	อย่างน้อย 2 กิจกรรม/ทุกหน่วยงาน
2. นโยบายด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นโยบายหลัก : มุ่งมั่นให้บริการที่มีคุณภาพต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง			
1) การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ร้อยละ 85	คิดเป็นร้อยละ 85
2) การพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการ/ความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	จำนวนกระบวนการที่เปิดโอกาสให้มีการมีส่วนร่วม การนำความต้องการ/ความคาดหวัง/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ความไม่พึงพอใจมาปรับปรุง หรือพัฒนาการทำงาน	อย่างน้อย 1 กระบวนการ	2 กระบวนการ
3. นโยบายด้านองค์การ นโยบายหลัก : สร้างระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดความโปร่งใส และเป็นธรรม โดยผลักดันให้มีการสื่อสาร การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นพัฒนาองค์การ เรียนรู้ ปรับปรุง พัฒนา นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย			
1) การสื่อสารวิสัยทัศน์ ค่านิยมและพันธกิจของกรมทรัพยากรน้ำทั้งกับบุคลากรภายในองค์กร และบุคลากรภายนอก	จำนวนกิจกรรม มาตรการที่จัดเพื่อสื่อสารวิสัยทัศน์ ค่านิยมและพันธกิจของกรมทรัพยากรน้ำ	อย่างน้อย 1 กิจกรรม	3 กิจกรรม

แนวทางปฏิบัติ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ
2) การดำเนินงานถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายจากระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล (IPA)	ร้อยละของบุคลากรภายในหน่วยงานได้รับถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์การสู่ระดับบุคคล (IPA)	ร้อยละ 100	คิดเป็นร้อยละ 100
3) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรม	จำนวนกระบวนการที่นำเทคโนโลยีหรือจำนวนนวัตกรรม จำนวนปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน	อย่างน้อย 4 กระบวนการ	48 เรื่อง
4) การผลักดันการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	ค่าคะแนนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)	ค่าคะแนนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	ค่าคะแนน 84.10 ลดลง 2.21 คะแนน

4. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

นโยบายหลัก : ส่งเสริมให้บุคลากรมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำงานเป็นทีม มีความผูกพันต่อองค์การ สภาพแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดี และพัฒนาบุคลากรทุกระดับเพื่อปรับเปลี่ยนองค์การเป็นหน่วยงาน 4.0 ตามนโยบาย Thailand 4.0

1) การดำเนินงานจัดการองค์ความรู้ของหน่วยงานและสร้างนวัตกรรมในองค์กร	จำนวนองค์ความรู้ที่ได้รับการจัดการ และเผยแพร่บนระบบการจัดการองค์ความรู้ขององค์กร	อย่างน้อย 2 กระบวนการ	35 เรื่อง
2) การประเมินผลความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อการนำองค์กร	ร้อยละของจำนวนกิจกรรมที่บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเป้าหมายที่กำหนด	ร้อยละ 80	คิดเป็นร้อยละ 100
3) การพัฒนาบุคลากรทุกระดับ	ร้อยละของบุคลากรทุกระดับที่ได้รับการพัฒนา	ร้อยละ 100	454 ราย จาก 109 หลักสูตร คิดเป็น ร้อยละ 100 ของเป้าหมาย

4) การขับเคลื่อนกรมทรัพยากรน้ำสู่ระบบราชการ 4.0 ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0

กรมทรัพยากรน้ำได้จัดทำแผนขับเคลื่อนองค์กรสู่ระบบราชการ 4.0 ของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อพัฒนาผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ไปสู่ระบบราชการ 4.0 ยกระดับผลการดำเนินงานในเชิงรุกโดยการคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า ให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความเชื่อมโยงและบูรณาการจนเกิดประสิทธิผลและมีนวัตกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำมีผลการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 โดยผลคะแนนรวมจากการประเมินของผู้ตรวจประเมินรอบที่ 1 ได้คะแนนรวมเท่ากับ 405.28 คะแนน และผลคะแนนจากการส่ง Application Report เพื่อประเมินรอบที่ 2 ได้ผลคะแนนรวมเท่ากับ 351 คะแนน โดยมีการดำเนินการที่เป็นจุดเด่นครอบคลุมทั้งมิติการพัฒนาระบบราชการทั้ง 3 มิติ ดังนี้

มติที่ 1 เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน โดยมีการสร้างเครือข่ายสนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น เครือข่ายกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ได้ด้วยตนเอง และเครือข่ายผู้รู้เพื่อร่วมเฝ้าระวังเตือนภัยน้ำป่าไหลหลาก และเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารผ่าน Application Line

มติที่ 2 ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้น้ำ เช่น การพัฒนา Mobile Application DWR4Thai การพัฒนาระบบแบบสำรวจประปาหมู่บ้าน และการวิเคราะห์จัดลำดับพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและอุทกภัยเชื่อมโยงกับระดับรายได้ของประชาชนในพื้นที่ เพื่อใช้ในการวางแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

มติที่ 3 มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย โดยมีการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค การพัฒนาระบบแบบสำรวจข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลนอกเขตชลประทานที่คาดการณ์แล้วว่าพื้นที่เสี่ยงรุนแรงทำให้ไม้ผลตายในฤดูแล้ง พร้อมแบบสำรวจออนไลน์ (<https://fruit.dwr.go.th>) และมีระบบการติดตามความก้าวหน้างานก่อสร้างแหล่งน้ำผ่านกล้อง CCTV เพื่อติดตามความก้าวหน้างานก่อสร้างได้ทันที

5) การพัฒนานวัตกรรมของกรมทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้พัฒนานวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 48 เรื่อง ตัวอย่างเช่น

5.1) การนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการกำหนดค่าในการเตือนภัยโดยอัตโนมัติ สำหรับระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย – ดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา โดยสำนักวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา ร่วมกับศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ

5.2) การพัฒนาเว็บไซต์ โดยจัดทำช่องทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานในรูปแบบ XML Schema ผ่านบริการ Web Services โดยศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ ร่วมกับศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ

5.3) การจัดทำพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและน้ำท่วม และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โดยศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ

5.4) การพัฒนาระบบสำรวจประปาหมู่บ้าน <https://jitarsa-prapa.dwr.go.th/> โดยศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ

5.5) การพัฒนาระบบสำรวจข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ไม้ผล ไม้ยืนต้น) นอกเขตชลประทาน <https://fruit.dwr.go.th> โดยศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ

5.6) การประชุมผ่านระบบออนไลน์ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ

5.7) การนำเทคโนโลยี Unmanned Aerial Vehicle (UAV) มาใช้ โดยสำนักงานเลขาธิการกรม

5.8) การนำเทคโนโลยี WebODM หรือ Web Open Drone Map มาใช้ โดยสำนักงานเลขาธิการกรม

5.9) การจัดทำหลักสูตร e-Learning เรื่อง การเจรจาไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งในการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม โดยสำนักส่งเสริมและประสานมวลชน

5.10) การพัฒนาระบบเสนอหนังสือราชการแบบ Paperless เพื่อรองรับการปฏิบัติงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ฯลฯ

ข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลนอกเขตชลประทาน
ที่คาดการณ์แล้วว่าพื้นที่เสี่ยงรุนแรงทำไม่ผลอาจได้ออกผล (ส.ค. 62 - เม.ย. 63)
(เกษตรกรที่ลงทะเบียนแล้วจะได้รับ 5 คน)

1. ผู้ลงทะเบียน
ชื่อเกษตรกร: นามสกุล:
เลขประจำตัว: เบอร์โทร:

2. ผู้แทนกลุ่มเกษตรกร
ชื่อเกษตรกร: นามสกุล:
เลขประจำตัว: เบอร์โทร:

6) การดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน

กรมทรัพยากรน้ำได้ตระหนักถึงการดำเนินการที่อาจส่งผลกระทบต่อด้านสิทธิมนุษยชน จึงได้ทบทวนนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน โดยเชิญชวนให้บุคลากรจัดทำข้อตกลงร่วมในการเคารพหลักสิทธิมนุษยชน และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562-2565) ประเด็นชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ ชีว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 โดยแผนดังกล่าวได้กำหนดให้มีการทบทวนร่างกฎหมายในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำ การประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนพร้อมกำหนดให้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ การจัดทำคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรม การสนับสนุนบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์ ป่าพุทธรักษาธรรมชาติ และตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม การดูแลชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์โดยการให้ความรู้การบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ โดยผลการดำเนินการเป็นไปตามแผนคิดเป็นร้อยละ 100 ด้วยเหตุนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำเป็น 1 ใน 6 หน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง ที่ได้รับคัดเลือกเป็นองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2563 ประเภทรางวัลชมเชย

7) การพัฒนาบุคลากรเพื่อยกระดับสมรรถนะสู่ระบบราชการ 4.0

กรมทรัพยากรน้ำได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร โดยได้ส่งเสริมให้บุคลากรของกรมได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ เพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ในปี พ.ศ. 2563 ทั่วโลกต้องเผชิญกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ภาครัฐและภาคเอกชนต่างต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือปกติวิถีใหม่ (new normal) เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินอันเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยกรมทรัพยากรน้ำได้ส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่างๆ ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกจัดขึ้น รวมถึงการเรียนรู้ผ่านระบบ e-Learning จำนวน 454 ราย จาก 109 หลักสูตร คิดเป็น ร้อยละ 100 ของเป้าหมาย นอกจากนี้ได้จัดอบรมพัฒนาบุคลากรหลักสูตรการป้องกันอัคคีภัย และภัยต่างๆ ในอาคารกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความพร้อมทางด้านทักษะในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และสามารถปฏิบัติการป้องกันและระงับเหตุการณ์อัคคีภัยได้อย่างถูกต้อง ถูกวิธี หากเกิดเหตุฉุกเฉินอัคคีภัย

เพิ่มภาพนิ่งเรียน/อบรมออนไลน์
(ประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม)

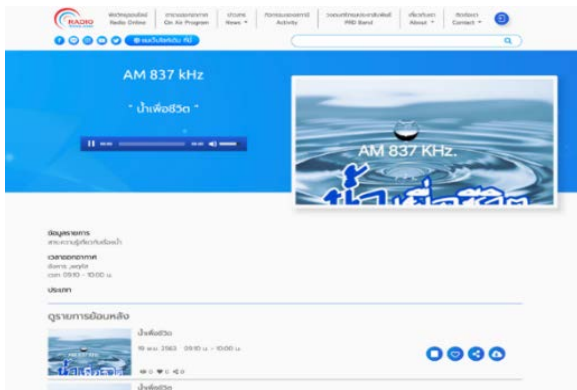
และเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำ อนุมัติเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นค่าจ้างเหมาบริการตามมาตรการ ด้านการงบประมาณเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสถานการณ์ภัยแล้ง จำนวน 233 คน วงเงินทั้งสิ้น 6.0012 ล้านบาท โดยมีการจ้างงาน ประชาชนทั่วไประดับวุฒิ ปวส.-ปริญญาตรีขึ้นไป ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เพื่อให้มีรายได้จากเงินค่าจ้างรายเดือน บรรเทาปัญหาความเดือดร้อนจากการว่างงาน และได้เพิ่มทักษะงาน ตามวิชาชีพ

3.5.2 โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการเผยแพร่ภารกิจหลักของหน่วยงาน ตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำมุ่งเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้สอดคล้องกับภารกิจของกรม ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน การเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน เพื่อสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่เกษตรน้ำฝน งานด้านการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า น้ำหลาก-ดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา การพัฒนาวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยการนำมาถ่ายทอดให้กับประชาชน รับทราบ รวมทั้งการดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการของกรมทรัพยากรน้ำที่สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผ่านสื่อมวลชน ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ต่างๆ และช่องทางประเภทอื่นๆ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลอดจนผลการดำเนินงานด้านทรัพยากรน้ำ อันจะส่งผลให้การจัดการน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทานทั่วประเทศประสบความสำเร็จในอนาคต บรรลุเป้าหมายของการจัดการน้ำให้มีความสมดุลอย่างยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) ดำเนินการผลิตข่าวและสารคดีเชิงข่าว รวมถึงบทความ เผยแพร่ภารกิจของกรม ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ สื่อวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ต่างๆ และจัดนิทรรศการในโอกาสอันสำคัญต่างๆ ภายในหน่วยงาน รวมถึงการเชิญสื่อมวลชนลงพื้นที่โครงการเพื่อให้รับทราบถึงบทบาทภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ โดยมีข่าวเผยแพร่มากกว่า 5,000 ประเด็น รวมทั้งสิ้น 30,000 ครั้ง อีกทั้ง ได้มีการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับประเภทสื่อประชาสัมพันธ์ที่ประชาชนเข้าถึงสามารถเข้าถึงได้ เพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกใช้สื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจของกรมในปีต่อไป

2) ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรม “กลยุทธ์การสื่อสารของภาครัฐสู่ประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563” เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานและผู้สนใจเรียนรู้หลักการประชาสัมพันธ์และฝึกปฏิบัติ รวมถึงแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบัน สามารถผลิตและเผยแพร่สื่อดิจิทัล รวมถึงมีจิตวิทยาการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ สามารถอธิบายความในเนื้อหาต่างๆ และถ่ายทอดให้ประชาชนเข้าใจง่าย

3) การดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของกรมทรัพยากรน้ำจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยจัดให้มีสถานที่ติดต่อเพื่อรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับกรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งในปี พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้มีการเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ผ่านเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำ รวมถึงข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 9 (8) อาทิ ประกาศประกวดราคา สอบราคา สรุปผลการจัดซื้อ (แบบ สขร.1) ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานวิจัยที่ใช้เงินงบประมาณ ตลอดจนการจัดเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สนับสนุนข้อมูลที่ประชาชนได้ติดต่อและประสานเกี่ยวกับกรมทรัพยากรน้ำ รวมถึงการลงพื้นที่ตั้งบูธนิทรรศการเพื่อให้ข้อมูลต่างๆ แก่ประชาชน พร้อมกันนี้ได้มีการจัดทำแบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของกรมทรัพยากรน้ำเพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.5.3 งานต่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจที่สำคัญในการดำเนินความร่วมมือและติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินความร่วมมือด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามพันธกรณีระหว่างประเทศ การเสริมสร้างเครือข่าย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบริบทของประเทศไทย ตลอดจนเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรกรมทรัพยากรน้ำให้มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ดังนั้น กรมทรัพยากรน้ำจึงต้องมีการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพเพียงพอที่จะสามารถขับเคลื่อนงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ส่งผลให้ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านน้ำมีความก้าวหน้าและขยายขอบเขตความร่วมมือให้กว้างขวาง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินโครงการที่สำคัญ ดังนี้

1) กรมทรัพยากรน้ำแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการน้ำ จากราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

Professor Dr. Chris Zevenbergen จากคณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมด้านน้ำ สถาบัน IHE Delft Institute for Water Education ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอาศัยธรรมชาติรวมถึงแนวคิดและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดการน้ำท่วม โดยใช้หลักการ Room for the River (สำรองพื้นที่แม่น้ำ) ได้มาเป็นผู้บรรยายและร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยธรรมชาติ (Nature-based Solutions to Climate Change Adaptation: NbS) เป็นนโยบายที่รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ให้ความสำคัญ โดยสหภาพยุโรป (European Union) ได้ใช้งบประมาณกว่า 114 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อศึกษา วิจัยและพัฒนา NbS ให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยพิบัติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่ง NbS สามารถนำมาใช้ในการจัดการกับปริมาณน้ำที่มากหรือน้อยเกินไปรวมถึงคุณภาพน้ำอีกด้วย จึงเป็นแนวคิดที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนานาประเทศ นอกจากนี้ NbS ยังนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงจากน้ำท่วมและสร้างประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น การบริการเชิงนิเวศ (Ecosystem service) ซึ่งเป็นแนวคิดในการผสมผสานระหว่างประโยชน์ที่มนุษย์ได้รับจากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ และทำให้มนุษย์มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ในปัจจุบันยังเห็นได้ชัดว่ามาตรการที่ใช้สิ่งก่อสร้างหรือโครงสร้างพื้นฐานสีเทา (Grey Infrastructure) ยังคงเป็นวิธีดั้งเดิมที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน เนื่องด้วยผลที่ได้รับมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการดำเนินการ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ยังคงเน้นย้ำการสนับสนุนแนวคิดการปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศ ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว (Green Infrastructure) และประโยชน์จากการบริการเชิงนิเวศ (Ecosystem service) ซึ่งจะสามารถช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวของมนุษย์ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(2) การสำรองพื้นที่แม่น้ำ (Room for the River) เนื่องจากเนเธอร์แลนด์มีสภาพภูมิประเทศที่อยู่ระดับต่ำกว่าน้ำทะเล เมื่อเกิดกรณีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและน้ำท่วมบริเวณปากแม่น้ำในปี 2536 - 2538 รัฐบาลต้องอพยพประชากรกว่า 1 ล้านคน ทำให้ตระหนักได้ว่าระบบการบริหารจัดการน้ำของประเทศไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงได้นำหลักการ NbS เข้ามาปรับใช้ร่วมกับโครงการ Room for the River เพื่อการเรียนรู้ที่จะอยู่กับน้ำ โดยริเริ่มโครงการตั้งแต่ปี 2549 - 2558 ครอบคลุมพื้นที่แม่น้ำสี่สาย ได้แก่ แม่น้ำไรน์ (Rhine) แม่น้ำไอส์เซิล (Ijssel) แม่น้ำเลค (Lek) และแม่น้ำวาล (Waal) โดยได้นำหลักการต่างๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่รวม 9 หลักการ เพื่อเพิ่มพื้นที่แม่น้ำ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์บริเวณแม่น้ำเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ได้แก่ การทำให้เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำมีระดับต่ำลง การย้ายคันกันน้ำไปอยู่ที่ใหม่ การลดพื้นที่ที่ปิดล้อม การขุดพื้นผิวของแม่น้ำให้ลึกขึ้น การเสริมกำลังคันกันน้ำ การลดระดับสิ่งก่อสร้างที่ยื่นไปในน้ำเพื่อป้องกันคลื่น การนำสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งกีดขวางทางไหลน้ำออก การกักเก็บน้ำ และการสร้างช่องทางระบายน้ำในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ

การดำเนินการตามหลักการข้างต้น นอกจากจะเป็นการเพิ่มพื้นที่ให้ปริมาณน้ำหลากสามารถไหลลงทะเลได้แล้ว ยังส่งผลให้พื้นที่บริเวณโดยรอบดีขึ้น รวมถึงทัศนียภาพและภูมิทัศน์มีความสวยงาม สามารถเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและส่งผลดีทางด้านเศรษฐกิจอีกด้วย ซึ่งการจะดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวจะสำเร็จได้รัฐบาลต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน

2) การประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 20

(20th Meeting of the ASEAN Working Group on Water Resources Management : 20th AWGWRM)

การประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 20 (20th Meeting of the ASEAN Working Group on Water Resources Management: 20th AWGWRM) เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2563 ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video conference) โดย PUB หน่วยงานน้ำแห่งชาติสิงคโปร์เป็นเจ้าภาพ โดยมี ดร.อินทวิ อัคราช อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประธานการประชุม และนายอริวัฒน์ สุนทรประดิษฐ์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน 9 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และมีผู้แทนจากสำนักงานเลขาธิการอาเซียน (ASEC) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม การประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลและหารือการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ประเทศไทยได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้

(1) การดำเนินงานภายใต้แผนงาน Water Conservation ในกิจกรรม ASEAN Guidelines on Water Resources Conservation โดยกรมทรัพยากรน้ำจะพัฒนาข้อเสนอโครงการร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology: AIT) ในฐานะหน่วยงานที่ปรึกษาด้านวิชาการ และจะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งเงินทุนภายนอก

(2) ความคืบหน้าของโครงการ ASEAN Groundwater Management Program โดยมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การจัดทำแบบสำรวจการบริหารจัดการน้ำบาดาล การจัดการประชุมเชิงวิชาการ/การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินโครงการ การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีองค์ความรู้ การฝึกอบรม การพัฒนาฐานข้อมูลน้ำบาดาลระดับประเทศและระดับภูมิภาค

(3) ผลการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยแล้งในประเทศอาเซียน (International Conference on Risks and Impacts from Extreme Events of Drought in ASEAN Countries) ที่ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 7-9 สิงหาคม 2562 ณ โรงแรมแอมบาสเตอร์ ซิตี้ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี

(4) ความพร้อมของประเทศไทยในการเป็นประเทศเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงาน AWGWRM ครั้งที่ 21 โดยคาดว่าจะจัดขึ้นช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2564

3.6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อรองรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการโครงการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อรองรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งมุ่งพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำในภาพรวมร่วมกับองค์กรต่างๆ ด้วยข้อมูลที่หลากหลายมิติ โดยมีการดำเนินโครงการที่สำคัญ ดังนี้

3.6.1 โครงการดาต้าเลคทรัพยากรน้ำ (DWR Data Lake)

3.6.2 โครงการระบบและบริการภูมิสารสนเทศกลาง (DWR GIS Data System)

3.6.3 โครงการบำรุงรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย

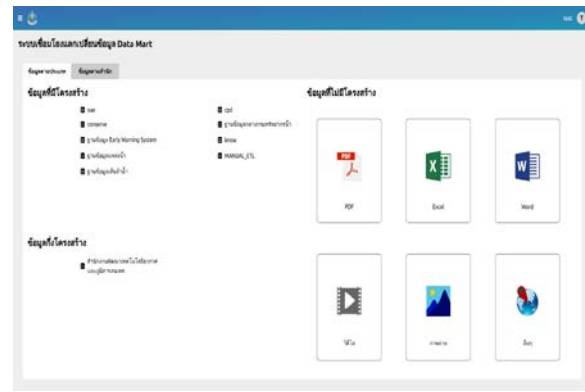
3.6.4 โครงการพัฒนาและบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11

3.6.5 การดำเนินงานแบบ New normal โดยใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (การเข้าใช้บริการระบบประชุมทางไกลอัตโนมัติเพื่อรองรับกรณีภาวะเสี่ยงภัยโรคโควิด 19)

3.6.1 โครงการดาต้าเลคทรัพยากรน้ำ (DWR Data Lake)

กรมทรัพยากรน้ำในฐานะหน่วยงานหลักด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย ซึ่งมุ่งพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำในภาพรวมร่วมกับองค์กรต่างๆ ด้วยข้อมูลที่หลากหลายมิติ และจากข้อสั่งการของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ให้ทุกกระทรวงร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการ โดยมีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานนโยบายเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ศูนย์ข้อมูล (Data Center) และคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing)” ขึ้น เพื่อพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ หนึ่งในด้านที่สำคัญและเร่งด่วน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยธรรมชาติ ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐข้ามหน่วยงานอย่างบูรณาการ เพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์ นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้หน่วยงานทางด้านการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ร่วมกันจัดทำข้อมูล Big Data เพื่อประเมินความต้องการผลผลิตทางการเกษตรและประเมินสถานการณ์น้ำ โดยให้แต่ละหน่วยงานทำความเข้าใจและหามาตรการเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติและจากการผันน้ำ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาอุทกภัยหรือผู้เสียสละเป็นพื้นที่แก้มลิงรองรับน้ำ และเพื่อให้เกษตรกรเกิดความพึงพอใจและได้รับการเยียวยาที่เหมาะสม

จากนโยบายดังกล่าว กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการจัดทำระบบดาต้าเลคทรัพยากรน้ำ (DWR Data Lake) จำนวน 1 ระบบ โดยเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ซึ่งใช้เป็นศูนย์กลางด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลที่เป็นต่อการบริหารในรูปแบบที่เหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดสถานการณ์น้ำท่วม น้ำแล้ง รวมทั้งสามารถสนับสนุนและให้บริการข้อมูลทรัพยากรน้ำได้อย่างสะดวกและรวดเร็วแก่หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

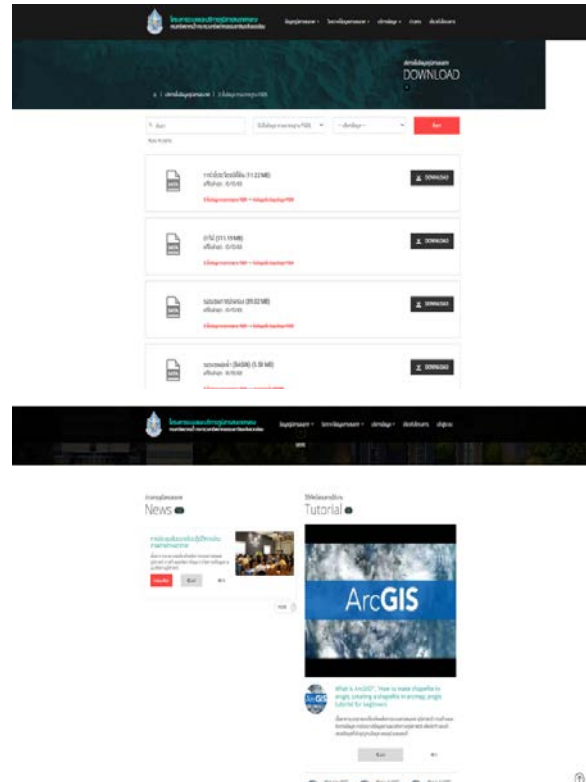
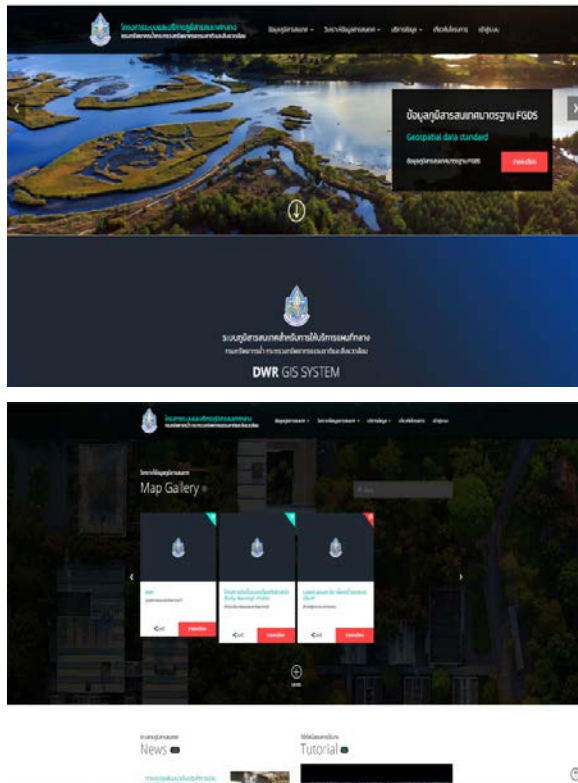

3.6.2 โครงการระบบและบริหารภูมิสารสนเทศกลาง (DWR GIS Data System)

จากนโยบายกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอให้ดำเนินงานตามนโยบายการจัดตั้งข้อมูลภาครัฐ (Government Data Center) และที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการบูรณาการฐานข้อมูลกลางภาครัฐ ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2560 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการกรอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ข้อมูลภาครัฐ และ (ร่าง) มาตรฐานบริการศูนย์ข้อมูลภาครัฐ รวมทั้งปัจจุบันทั่วโลกมุ่งเน้นการพัฒนาศูนย์ข้อมูล (Data Center) เพื่อใช้ในหน่วยงานภาครัฐในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา กรมทรัพยากรน้ำจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาระบบและบริหารภูมิสารสนเทศกลาง (DWR GIS System) เพื่อให้เป็นศูนย์ข้อมูล (Data Center) ทางด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์และนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั่วประเทศได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้บริการสืบค้นชั้นแผนที่ ข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีการเชื่อมโยงจากหน่วยงานภายในภาครัฐอื่นและหน่วยงานภายนอกที่เผยแพร่ข้อมูล โดยมุ่งเน้นการใช้งาน การแลกเปลี่ยน สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสในการเข้าถึงแผนที่ภูมิสารสนเทศที่หลากหลาย และภาคประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากภูมิสารสนเทศได้อย่างทั่วถึง สามารถให้บริการข้อมูลทรัพยากรน้ำที่ถูกต้องได้มาตรฐานและทันสมัยแก่ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ทำให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำมีระบบและบริหารภูมิสารสนเทศกลาง (DWR GIS System) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและให้บริการข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำแก่หน่วยงานด้านทรัพยากรน้ำ บุคคลที่สนใจทั่วไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้ง การให้บริการภูมิสารสนเทศในรูปแบบแผนที่ออนไลน์ (Web Map Service) และโปรแกรมประยุกต์

ทางภูมิสารสนเทศ (GIS Web Application) เพื่อนำไปวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม คุณภาพน้ำ ติดตามสภาพลำน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติทางกายภาพ ทำให้สามารถเชื่อมโยงกันเพื่อใช้ในการวางแผนป้องกันน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำขาดแคลนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ยังเป็นการพัฒนาข้อมูลพื้นฐาน การบริหารจัดการข้อมูลทรัพยากรน้ำของประเทศ และข้อมูลชั้นข้อมูลแหล่งน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐาน ข้อกำหนดข้อมูลภูมิสารสนเทศพื้นฐาน (FGDS)

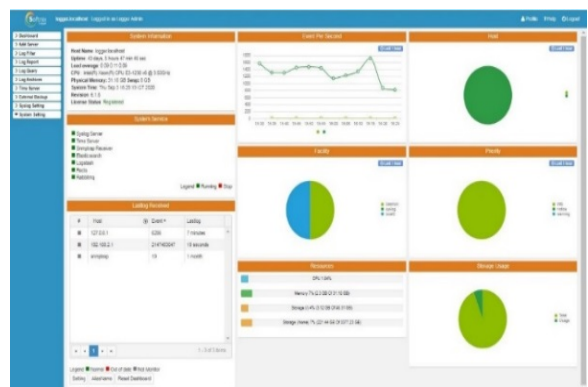

3.6.3 โครงการบำรุงรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย

กรมทรัพยากรน้ำได้นำวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการตัดสินใจ โดยได้มีการประยุกต์ใช้สารสนเทศภูมิสารสนเทศและแบบจำลองคณิตศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นระบบลุ่มน้ำ และพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมาเป็นลำดับ โดยมีเป้าหมายให้เป็นระบบสารสนเทศกลางด้านน้ำเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำในภาพรวมร่วมกับองค์กรต่างๆ เมื่อระบบสารสนเทศมีบทบาทสำคัญมากขึ้น แต่ระบบบริหารจัดการคอมพิวเตอร์และเครือข่ายที่สำคัญและ/หรือระบบและอุปกรณ์ที่ใช้งานอยู่ล้าสมัย และไม่สามารถเพียงพอที่จะรองรับการใช้งานสารสนเทศของกรมทรัพยากรน้ำที่มีการขยายตัวในการใช้งานเป็นอย่างมากได้อย่างพอเพียง นอกจากนี้ยังไม่สามารถรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศได้อย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งส่งผลให้กรมทรัพยากรน้ำมีความเสี่ยงอย่างมากในการสูญหายของข้อมูลจากระบบแอปพลิเคชันหลักและส่งผลกระทบต่อการทำงานของทุกหน่วยงานในกรมทรัพยากรน้ำ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการบำรุงรักษาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระบบบริหารและจัดการดูแลระบบเครือข่าย ปรับปรุง บำรุงรักษาอุปกรณ์กระจายสัญญาณ ระบบป้องกันและ

ตรวจสอบไวรัส ปรับปรุงระบบจัดเก็บข้อมูลสำรองและอัปเดตข้อมูลการรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันภัยคุกคาม เปลี่ยนทดแทนอุปกรณ์และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงศึกษาทบทวนปรับปรุงนโยบายด้านสารสนเทศ และฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์และเครือข่ายเบื้องต้นให้กับเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งส่งผลให้ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสารสนเทศทรัพยากรน้ำสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง ปลอดภัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีและมาตรฐานที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถรองรับการใช้งานสารสนเทศทรัพยากรน้ำอยู่ตลอดเวลา อีกทั้ง สามารถช่วยให้ประชาชน องค์กรที่เกี่ยวข้องและบุคลากรกรมทรัพยากรน้ำสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายของกรมทรัพยากรน้ำได้อย่างสะดวก มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ตลอดเวลา

3.6.4 โครงการพัฒนาและบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11

กรมทรัพยากรน้ำมีการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำเพื่อการบริหารจัดการน้ำมาเป็นลำดับ โดยมีเป้าหมายให้เป็นระบบสารสนเทศกลางของประเทศเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำในภาพรวมร่วมกับองค์กรต่างๆ

โดยระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 เป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานส่วนกลางผ่านระบบเครือข่าย internet/intranet ซึ่งอุปกรณ์เครือข่ายที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันมีเพียงคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพต่ำ และไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่รองรับการใช้งานระบบสารสนเทศของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 ที่มีความต้องการในการตอบสนองของระบบเครือข่าย

คอมพิวเตอร์ต่อการเรียกใช้งานที่รวดเร็วยิ่งขึ้น และขาดความพร้อมต่อการใช้งาน มีผลทำให้เกิดความล่าช้าในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่สามารถรองรับการทำงานด้านทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ผ่านมาได้ดำเนินการปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 แล้วบางส่วน แต่ยังคงขาดการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระบบสารสนเทศของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และมีความชำรุดบกพร่องในการใช้งาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ไม่สามารถดูแลและแก้ไขได้ ทำให้ไม่สามารถให้บริการแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคได้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการดำเนินการโครงการพัฒนาและบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 เพื่อให้สามารถรองรับการใช้งานระบบเครือข่ายสารสนเทศที่จะพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นในอนาคตได้ และสามารถรองรับระบบสารสนเทศต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการบำรุงรักษาสายสัญญาณ UTP สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบบริหารและจัดการดูแลระบบเครือข่าย ปรับปรุงบำรุงรักษาอุปกรณ์กระจายสัญญาณ ระบบป้องกันและตรวจสอบไวรัส รายงานการเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ศึกษาทบทวนปรับปรุงนโยบายด้านสารสนเทศ และฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเครือข่ายเบื้องต้น ทั้งนี้ ส่งผลให้ประชาชน องค์กรที่เกี่ยวข้องและบุคลากรกรมทรัพยากรน้ำสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายของกรมทรัพยากรน้ำได้อย่างสะดวก มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ตลอดเวลา

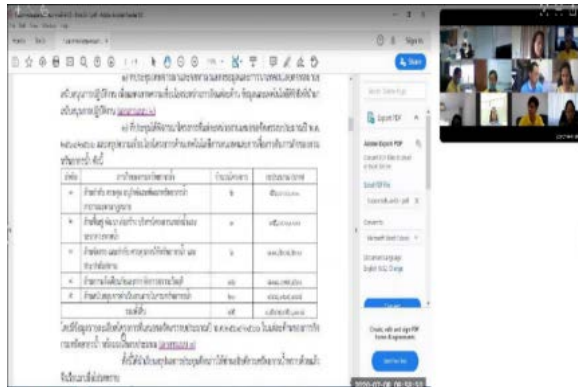

3.6.5 การดำเนินงานแบบ New normal โดยใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (การเข้าใช้บริการระบบประชุมทางไกลอัตโนมัติเพื่อรองรับกรณีภาวะเสี่ยงภัยโรคโควิด 19)

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมการรับมือต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมทรัพยากรน้ำสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ส่งผลกระทบต่อการให้บริการประชาชน และการบริหารงบประมาณ โดยการเข้าใช้บริการระบบประชุมทางไกลอัตโนมัติเพื่อรองรับกรณีภาวะเสี่ยงภัยโรคโควิด 19 เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำสามารถประชุม/

อบรม/สัมมนา และติดตาม/รายงานผลการปฏิบัติงานภายในที่פקได้ ตลอดจนเป็นการลดความเสี่ยงต่อการติดต่อโรคโควิด 19 ตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำ ได้ใช้ระบบประชุมทางไกลอัตโนมัติ ด้วยโปรแกรม ZOOM สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เช่น การประชุม อบรม/สัมมนา และติดตาม/รายงานผลการปฏิบัติงาน ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

ส่วนที่ 3 รายงานการเงิน

รายงานงบการเงิน
กรมทรัพยากรน้ำ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562 (ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	34,789,134.96	26,305,558.02
ลูกหนี้ระยะสั้น	162,661,368.27	127,065,090.84
วัสดุคงเหลือ	20,310,676.05	19,712,416.08
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	52,881.41	59,400.07
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	217,814,060.69	173,142,465.01
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,409,705,863.96	2,425,126,367.48
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	31,416,431,050.36	34,233,951,326.10
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4,118,245.35	5,021,995.05
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,082,459,883.03	438,728,299.02
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	34,912,715,042.70	37,102,827,987.65
รวมสินทรัพย์	35,130,529,103.39	37,275,970,452.66

หมายเหตุ : ยังไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

กรมทรัพยากรน้ำ
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

(หน่วย : บาท)

	2563	2562 (ปรับปรุงใหม่)
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	132,140,340.16	18,631,225.03
เงินรับฝากระยะสั้น	72,196,637.12	47,684,863.93
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	308,700.00	4,543.74
รวมหนี้สินหมุนเวียน	204,645,677.28	66,320,632.70
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	10,744,180.58	10,182,675.50
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	3,100,000.00	3,100,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	13,844,180.58	13,282,675.50
รวมหนี้สิน	218,489,857.86	79,603,308.20
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	34,912,039,245.53	37,196,367,144.46
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	451,953,929.02	451,953,929.02
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	34,460,085,316.51	36,744,413,215.44
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	34,912,039,245.53	37,196,367,144.46

หมายเหตุ : ยังไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

กรมทรัพยากรน้ำ
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

(หน่วย : บาท)

	2563	2562 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	4,432,050,428.54	6,077,044,225.15
รายได้จากเงินกู้และรายได้อื่นจากรัฐบาล	-	127,263,793.25
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	114,840.00	-
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	3,692,964.35	13,829,358.70
รายได้อื่น	25,091,641.66	1,570,402.59
รวมรายได้	4,460,949,874.55	6,219,707,779.75
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	838,079,105.33	840,928,384.95
ค่าบำเหน็จบำนาญ	345,450,329.56	327,778,919.08
ค่าตอบแทน	15,921,922.00	16,137,116.00
ค่าใช้จ่ายสอย	205,578,063.66	275,642,912.84
ค่าวัสดุ	44,759,648.30	42,695,271.52
ค่าสาธารณูปโภค	32,602,600.71	33,706,163.00
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	4,078,998,820.31	4,427,821,538.98
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	1,164,360,626.60	3,815,591,306.56
ค่าใช้จ่ายอื่น	19,526,657.01	1,237,374.67
รวมค่าใช้จ่าย	6,745,277,773.48	9,781,538,987.60
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(2,284,327,898.93)	(3,561,831,207.85)

หมายเหตุ : ยังไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน